

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

**„MESÉVEL AZ EGÉSZSÉGES
GYERMEKLELEKÉRT”**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2019

"Mesével az egészséges gyermekélekedért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

Tartalom

1	Bevezető.....	4
1.1	A Pedagógiai Program célja, feladata.....	4
1.2	A Pedagógiai Programot meghatározó jogszabályok, dokumentumok.....	4
1.3	A Pedagógiai Program elfogadásának szabályai, hatályba lépése.....	5
1.4	Pedagógiai programunk felülvizsgálata, ellenőrzése, értékelése, módosítása.....	5
1.5	A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala.....	5
2	Intézményünk rövid bemutatása.....	6
2.1	Intézményünk jellemző adatai.....	6
2.2	Helyzetkép.....	6
2.3	Eddigi innovációs munkánkról röviden.....	8
3	Küldetésünk.....	9
4	Jövőképünk.....	9
5	Nevelési alapelveink.....	9
6	Értékek, amiket közösségünk vall.....	10
7	Célkitűzéseink.....	10
8	Feladataink.....	11
8.1	Egészséges életmód alakítása, egészségnevelés.....	11
8.1.1	Testi nevelés.....	11
8.1.2	Érzelmi, erkölcsi, és értékorientált közösségi nevelés.....	14
8.2	Környezeti nevelés.....	18
8.3	Anyanyelvi nevelés, kommunikációs képességek.....	20
8.4	Értelmi képességek.....	22
9	Óvodai élet megszervezésének elvei.....	24
9.1	Személyi feltételek.....	24
9.2	Tárgyi feltételek.....	25
9.3	Napirendünk, heti rendünk.....	26
9.4	Az óvoda kapcsolatai.....	29
9.4.1	A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái.....	29
9.4.2	Az óvoda egyéb kapcsolatai.....	32
10	Óvodai életünk tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai.....	33
10.1	Játék.....	34
10.2	A külső világ tevékeny megismerése.....	41
10.2.1	A külső világ tevékeny megismerése, természeti – emberi – tárgyi tartalmú	

"Mesével az egészséges gyermekéleért."

tapasztalatszerzés	41
10.2.2 A külső világ tevékeny megismerése matematika tartalommal.....	45
10.3 Verselés, mesélés.....	46
10.4 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	50
10.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	53
10.6 Mozgás	57
10.7 Munkajellegű tevékenységek	61
10.8 Tevékenységekben megvalósuló tanulás, a tanulás támogatása.....	62
11 A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	67
11.1 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	67
11.2 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztésének, fejlődésének segítése.	68
12 Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	70
12.1 Általános jellemzők.....	70
13 Nevelőmunkánk ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere	72
13.1 Alapelveink.....	72
13.2 A csoportban folyó pedagógiai munka tervezési, értékelési dokumentumai.....	73
13.2.1 Csoportnapló	73
13.2.2 Egyéni fejlődési napló.....	73
13.3 Gyermekek mérése, értékelése.....	74
13.4 Visszacsatolás az eredményekről	75
14 FÜGGELÉK.....	76
14.1 Kötelező eszközjegyzék.....	76
14.2 Partnerek listája	76
14.3 Csoportnapló minta.....	76
14.4 Egyéni fejlődési napló minta.....	76

"Mesével az egészséges gyermekéleléért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

1 Bevezető

Az ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA Pedagógiai Programja tartalmazza az intézmény oktató-nevelő munkájának keretszerkezetét, illetve azokat a normákat és előírásokat, amelyeknek megtartása, érvényre juttatása, a lehetőségek szerinti legkedvezőbb feltételeket biztosítja óvodánk sikeres oktató-nevelő munkájának elvégzéséhez.

1.1 A Pedagógiai Program célja, feladata

A Pedagógiai Programba foglalt előírások, szabályzók célja biztosítani az óvoda törvényes működését, az óvodai nevelés és oktatás zavartalan megvalósítását.

A Pedagógiai Program legfontosabb feladata azoknak a szabályoknak, előírásoknak a meghatározása, amelyek biztosítják az intézmény:

- törvényes működését a közösen elfogadott szabályok, normák megtartásával,
- céljainak és feladatainak megvalósítását a Házirenddel, a Szervezeti és Működési Szabályzattal összhangban,
- nevelő-oktató munkájának maradéktalan és törvényes ellátását,
- belső rendszabályait.

1.2 A Pedagógiai Programot meghatározó jogszabályok, dokumentumok

Az ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA Pedagógiai Programja az alábbi jogszabályokra épül:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 363/2012. (XII.17) Korm. rendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 32/2012 (X.8) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról.

A Pedagógiai Program az alábbi intézményi dokumentumokra épül:

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

- az óvoda korábbi Pedagógia Programja,
- az óvoda Házirendje,
- az óvoda Szervezeti és Működési Szabályzata.

1.3 A Pedagógiai Program elfogadásának szabályai, hatályba lépése

A Pedagógiai Program tervezetét az óvoda vezetője az óvoda vezetőségével együtt készíti el, melyet előterjeszt véleményezésre a nevelőtestület és a szülői munkaközösség elé. Javaslatáknak figyelembe vételével az óvoda intézményvezetője elkészíti a végleges Pedagógiai Programot.

Jelen pedagógiai program 2019. 09. 01-én lép hatályba és visszavonásig érvényes. A hatályba lépésével az előző 2015. 09. 01. elfogadott Pedagógiai Program hatályát veszti.

1.4 Pedagógiai programunk felülvizsgálata, ellenőrzése, értékelése, módosítása

Pedagógiai programunk ellenőrzésére, értékelésére és módosítására a következő esetekben van szükség:

- törvényi módosításkor
- partneri igények és elvárások változása esetén
- nevelőtestület kezdeményezésére
- intézmény szerkezetében bekövetkezett változások esetén
- egyéb esetekben.

1.5 A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai Programot a jóváhagyását követő napon nyilvánosságra kell hozni, melyről az intézmény intézményvezetője köteles intézkedni.

A Pedagógiai Programot az alábbi helyekre kell elhelyezni:

- nevelői szoba,
- óvodai honlap,
- vezetői iroda

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

- Oktatási Hivatal felülete.

A Pedagógiai Program digitális formátumban, PDF kiterjesztésű állományként az óvoda honlapján megtekinthető.

A Pedagógiai Programról minden érintett tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől, intézményvezető helyettestől, az óvodapedagógusoktól előre egyeztetett időpontban, vagy megtekinthető a nevelői szobában az óvoda nyitvatartási idejében.

2 Intézményünk rövid bemutatása

2.1 Intézményünk jellemző adatai

Az intézmény hivatalos elnevezése: Újkerti Manófalva Óvoda

Címe: 4032 Debrecen, Károlyi Mihály utca 2.

Telefonszáma: 52/415 958

email címe: ovoda.karolyi@gmail.com; ujkerti@ovoda.debrecen.hu

Intézményünk fenntartója: Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata

Irányító, felügyeleti szerv: Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlése

2.2 Helyzetkép

Intézményünk Debrecenben, az újkerti lakótelepen épült 1978-ban. 1979 január 31-én adták át, 8 csoportszobával, tornateremmel, differenciált foglalkozásra alkalmas különtermekkel, melegítő- és tálalókonyhával. A gyermekfoglalkoztatók és öltözők elhelyezése funkcionális, világításuk korszerű.

Udvarunk fás, ligetes. Telepítése, elrendezése és gazdag játék eszköztára változatos mozgáslehetőséget biztosít a gyermekek számára és ideális céljaink megvalósításához. Udvarunk és a Nagyerdő közelsége tág lehetőséget kínál a természeti környezet megismerésére és megszerettetésére.

Intézményünkbe elsősorban közvetlen környezetünkből, az újkerti lakótelep 10 emeletes beton házaiból érkeznek a körzetes gyermekek. A szabad óvodaválasztás eredményeként egyre több gyermeket fogadunk a körzeten kívülről is. Hosszú évek gyakorlata, hogy a régebben óvodánkba járt gyermekek testvéreit felvesszük és megtiszteltetés, munkánk elismerése az is, hogy a volt óvodásaink már, mint szülők

minket választanak.

Pedagógiai programunk újragondolását a megváltozott törvényi előírások, rendeletek, valamint a Pedagógia Programunk felülvizsgálata, és a Tanfelügyeleti ellenőrzés generálta.

Óvodánk intézmény típusának megváltozása:

2004-től óvodánk egy többcélú intézmény intézményegysége lett ezzel is segítve az óvodaiskolai programunk működését. 2013-tól azonban alkalmazkodva a törvényi előírásokhoz intézményünk újra önállóvá vált. Óvodánk 2013/2014-es tanévtől csak óvodai feladatokat lát el.

A nevelőtestületünk a családok helyzetének elemzése, és a megváltozott társadalmi helyzet alapján alakította ki a programunkban a pedagógiai specifikumot. **„Mesével az egészséges gyermeklélekért”** programunk meghatározó jegye: a kommunikációs képesség fejlesztése, mely áthatja a különböző tevékenységek, műveltségtartalmak közvetítését.

A kommunikációs program szükségességét indokolja:

- A gyerekek kevés kontaktust, kommunikációs helyzetet élnek meg a családokban (időhiány, a szülők elfoglaltsága miatt).
- Egyre inkább tapasztalható a televízió, a számítógép, az okostelefonok térhódítása, ezzel egyidejűleg a családtagok keveset beszélgetnek egymással.
- Az óvodai nevelésben is beszűkült a beszédhelyzet (magasak a csoportlétszámok, felfokozott a munkatempó).

Nevelőmunkánk során azt tapasztaljuk, hogy a gyermekek sok ismerettel rendelkeznek, érdeklődési körük kiterjedt, kiszélesedett, amely a játéktevékenységükben is megfigyelhető. Az érzelmekre alapozott kommunikációs helyzetekben a gyermekek megnyilatkoznak, elmondják élményeiket. Az óvodai nevelőmunka számos lehetőséget kínál az elmaradt kommunikációs képességek fejlesztésére, amelyben hangsúlyos a játékos cselekvés, a játék maga, a mozgás, a ritmus, az érzelmek és a beszéd kapcsolata. A beszéd fejlődésének legintenzívebb szakasza az óvodáskor, ezért kiemelt feladat az anyanyelv fejlesztése.

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

2.3 Eddigi innovációs munkáinkról röviden

- 1985/87 Az egész napos nevelés szervezeti formájának, struktúrájának átdolgozása
- 1988/92 Első középtávú pedagógiai program elkészítése
- 1991.10.28. Országos Óvodai konferencia rendezése
- 1992.09.01. Óvodaiskolai program beindítása
- 1992/98 Második középtávú pedagógiai program elkészítése
1996. 02. 12. Országos Szakmai Napok rendezése
- 1996/98 Óvodaiskola helyi tantervének elkészítése
- 1999.01.28. Országos Óvodaiskolai Találkozó rendezése
- 1999.02.28. Harmadik középtávú pedagógiai program elkészítése
- 2000/2003 Comenius 2000 II. Minőségbiztosítási modell kiépítése
- 2003 Ének, zene, tánc módszertani segédanyag kiadása
- 2004 Tartásjavító – és talptorna program a mindennapos testneveléshez segédanyag kiadása
- 2004 Képességvizsgálati felmérő feladatok elkészítése
- 2006- Óvodaújság elindítása
- 2010 Zöld Óvoda lettünk
- 2010 Honlap beindítása
- 2011 Mese, vers gyűjtemény segédanyag kiadása
- 2011 Képességfejlesztő feladatgyűjtemény kidolgozása
- 2011-től Városi óvodai matematikavetélkedő szervezése
- 2013 Új önálló Pedagógiai Program készítése
- 2015 Tervező dokumentumok átdolgozása, a pedagógus értékelési rendszerhez igazodva
- 2016 Önismereti játékok gyűjteményének elkészítése

Alkalmazotti közösségünk 1997 évben a fenntartó Önkormányzatunktól a „DEBRECEN VÁROS KÖZOKTATÁSÁÉRT” kitüntetést kapta.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

3 Küldetésünk

Olyan millió megteremtése, ahol mindenki jól érzi magát, a gyermekek elfogadó, szeretetteljes légkörben fejlődnek és a mesék segítségével kibontakozhat személyiségük.

4 Jövőképünk

Intézményünkben magas színvonalú szakmai munka folyik, külső és belső környezetünk esztétikus, munkánkat elismerik.

5 Nevelési alapelveink

- A gyermekek érdeke minden helyzetben mindennekfelett áll.
- A gyermeki jogokat tisztelni és védeni kell.
- Minden gyermek egyenlő.
- Minden gyermeknek joga van az egyenlő bánásmódhoz, az egyenlő hozzáféréshez.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekeknek joga az elfogadás.
- Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
- A gyermeknevelés elsősorban a család feladata és kötelessége, az óvoda csak kiegészítő szerepet tölt be és csak velük együttműködve képes a gyermekek nevelésére.
- A gyermek csak szeretetteljes, biztonságot nyújtó légkörben képes fejlődni.
- A gyermeknek joga van a teljes személyiségének kibontakoztatásához.
- Az óvodában alapvető tevékenység a játék.
- A pedagógus személyisége a legfőbb nevelőeszköz.
- A mese a kibontakozó gyermeki lélek egészséges fejlődéséhez nélkülözhetetlen.
- A mese, a drámajáték, a dramatikus játék, a bábozás fejlesztő módszerként használható a gyermek személyiségének és képességeinek kibontakoztatásában.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

6 Értékek, amiket közösségünk vall

mások és önmagunk **M** egbecsülése

E gészség

önzetlen **S** ég

E lhivatottság

O dafigyelés

környezetünk **V** édelme

toleranc **I** a

őszintes **É** g

tü **R** elem

kölcsönös **T** isztelelet

hiteless **É** g

gyermeke **K** szeretete

E mpátia

jó **I** ndulat

Programunkban a közösség által vallott alapvető emberi értékek összhangban vannak a keresztény kultúra értékeivel.

7 Célkitűzéseink

- A gyermekek érezzék jól magukat az óvodában.
- Harmonikusan fejlődjön minden gyermek személyisége és képességei.
- A gyermekek ériék el az iskolaérettséghez szükséges fejlettséget óvodáskor végére.
- A mese, az anyanyelvi nevelés kerüljön az óvodai életünk középpontjába, mint a személyiségfejlesztés legfontosabb eszköze.
- Olyan intézményi légkör teremtése ahol szülő, gyermek, pedagógus közösen, alkotó módon együtt tud működni az eredményes nevelés érdekében.
- Kulturált, ingergazdag környezet biztosítása.
- Demokratikus, korszerű nevelési rendszer biztosítása.
- Intézményünk nevelő közössége azonos pedagógiai nézeteket valljon.

"Mesével az egészséges gyermekéleléért."

- A gyermekek iránt támasztott igények, követelmények azonos elvek szerint valósuljanak meg.
- Színes, sajátos arculattal rendelkező óvoda működtetése.

8 Feladataink

Célkitűzéseink megvalósulása érdekében az óvodai nevelőmunkánkhoz az alábbi általános feladatokat kell megvalósítania:

- egészséges életmód alakítása, egészségnevelés - kiemelt figyelmet fordítva a lelki egészség védelmére, a mese segítségével
- környezeti nevelés
- képesség fejlesztés, - az anyanyelvi nevelés kidomborításával.

8.1 Egészséges életmód alakítása, egészségnevelés

Egészségnevelési program

Az egészség TESTI (szomatikus) LELKI (pszichikus), és TÁRSAS (szociális) elégedettséget, harmóniát jelent.

Intézményünk lakótelepen, tíz emeletes házak árnyékában épült. A felgyorsult élettempó, a civilizáció ártalmi nagymértékben hátráltatják a megfelelő testi, lelki és szociális képességek fejlődését, ezért intézményünkben az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása kiemelt feladat. A gyermekek lelki egészségének gondozása, ápolása érdekében, a mesének kiemelt szerepet szánunk, ezért a napirendünkben központi helyet foglal el.

8.1.1 Testi nevelés

Céljaink, feladataink:

- Gyermkeink legyenek edzettek, egészségesek.
- Legyen igényük a rendszeres testmozgás, legyen mozgásuk összerendezett harmonikus.
- Alakuljon ki az egészséges életmódhoz kapcsolódó szokásrendjük, különösen a testápolás, tisztálkodás, étkezés, öltözködés, pihenés területén.

"Mesével az egészséges gyermekélekedéért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

- Formálódjon egészségtudatos gondolkodásuk, szemléletmódjuk.

Megvalósítás:

- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek kielégítése

A gyermekek gondozása egész nap folyamán jelen van. A személyes odafigyelés, mintaadás minden óvodapedagógus és dajka kiemelt feladata. A gondozás során biztosítjuk a szeretetteljes, bizalom teli kapcsolat kialakítását, ápolását, elmélyítését. A gyermekek egyéni szükségleteit figyelembe vesszük, a gyermekek egyéni tempóban, fejlettségükhöz mérten, folyamatosan végzik a testi szükségleteik kielégítését. Differenciált segítségnyújtással biztosítjuk a fokozatos önállóság kialakulását. Az intimitáshoz szükséges feltételek adottak. A gyermekeknek külön öltözőszekrényük, elkülönített cipős szekrényük van, ahol biztosított a személyes dolgok tárolása. Nagy hangsúlyt helyezünk az egész napos folyadékfogyasztásra, ehhez minden gyermek saját jellel ellátott poharat használ. A gyermekek helyes gondozása, ápolása a szülőknek is fontos feladata, amelyben segítségükre van nevelő közösségünk.

- a gyermekek mozgásigényének kielégítése, harmonikus összerendezett mozgásfejlődésük elősegítése

Rendszeresen biztosítjuk a friss levegőn való szabad játékot, szervezett mozgásos tevékenységeket, élményszerző sétákat, kirándulásokat. A csoportszobák belső terét mobil berendezési eszközökkel, úgy alakítottuk ki, hogy a gyermekeknek lehetőségük legyen az egész test izomzatának megmozgatására. Az intézmény tornatermében, hetente 1-2 alkalommal szervezett mozgásos foglalkozásokat tartunk. Gazdag eszköztárunk lehetővé teszi a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának fejlődését.

- egészséges életmód szokásainak alakítása, a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése

Nevelő tevékenységünk során arra törekszünk, hogy a gyermekekkel az egészséges életmód szokásait komplex módon, széles körben megismertessük. Az egészségtudatos gondolkodás kialakulását az évszakokhoz kapcsolódó

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

„Egészséghegyek” szervezésével segítjük. A szülőket is bevonjuk a különböző egészségfejlesztési tevékenységekbe: programokat, vetélkedőket, előadásokat szervezünk számukra. Odafigyelünk a helyes táplálkozásra, magas cukor tartalmú ételek italok bevitelét minimalizáljuk, helyette a zöldség és gyümölcsfogyasztást preferáljuk. Gyümölcsnapjainkon minden gyermeket igyekszünk hozzászoktatni minél többfajta gyümölcs, zöldség ízéhez. A kulturált étkezés szokásainak, szabályainak alakítását a feltételek biztosításával, a felnőttek mintaadásával, konkrét segítségadással, ösztönző módszerekkel segítjük. Figyelmet fordítunk a különleges étrendet igénylő gyermekek étkezésére. Ösztönző pedagógiai magatartásunkkal támogatjuk a rendszeres folyadékpótlás igényének kialakulását. Az óvodapedagógusok és dajkák egységes higiénés szokásrendet alakítanak ki. Az általános elvárások mellett intézményünkben helyileg kialakított szokások: a gyermekek az öltözőbe, cipőcserét követően lépnek be, a szülő reggel csak az öltöző ajtajáig kíséri gyermekét, a gyermekek saját jellel ellátott eszközöket (fésű, fogmosó pohár, fogkefe, törölköző) használnak, ebéd után fogat mosnak, pihenéshez átöltöznek pizsamába, saját ágyneműt, váltóruhát, tornaruhát használnak). Ezeket a szokásokat az intézmény dolgozói rendszeresen és következetesen betartják és betartatják a gyermekekkel és szülőkkel egyaránt.

Fontosnak tartjuk az időjárásnak megfelelő öltözködést. Az öltözőink tág teret biztosítanak a gyermekeknek a többszöri átöltözésre. A szülőket igyekszünk meggyőzni arról, hogy gyermeküket időjárásnak megfelelően, rétegesen öltöztessék és legyen elegendő váltóruhájuk az óvodai zsákban. A gyermekeket arra ösztönözzük, hogy fokozott önállósággal, hőérzetüknek megfelelően öltözködjének. Óvodába érkezéskor a dajka néni nyújt segítséget a váltóruha felvételében, de igény szerint a szülőknek is van lehetősége gyermekeik átöltöztetésére.

A zavartalan pihenés érdekében biztosítjuk az alváshoz szükséges feltételeket – szellőztetés, besötétítés, nyugodt, csendes légkör, meseolvasás, altatódal éneklése, a gyermekek igény szerinti megnyugtatása.

Az egészséges környezet fenntartása, és a gyermekek egészségének megóvása érdekében az általuk használt eszközöket rendszeresen fertőtleníttük. Betegség

"Mesével az egészséges gyermekéleért."

esetén értesítjük a szülőket.

Hangsúlyt fektetünk a balesetek megelőzésére, fokozottan ráirányítva a gyermekek figyelmét a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére. Játékeszközeink esztétikusak, igényesek, biztonságosak, az előírásoknak és az életkori sajátosságoknak megfelelőek.

A gyermekek, biztonságuk megőrzése érdekében, az óvoda bármely területén csak felnőtt jelenlétében tartózkodhatnak. Óvodánk körülhatárolt, biztonságos, elektromos kapuval ellátott.

8.1.2 Érzelmi, erkölcsi, és értékorientált közösségi nevelés

Érzelmeink meghatározzák döntéseinket, viselkedésünket, cselekedeteinket és ez által azt, hogy kik vagyunk. Segítségükkel kapcsolódhatunk embertársainkhoz. Az óvodás korosztályú gyermekek alapvetően érzelem vezéreltek, ezért kiemelten fontosnak tartjuk az érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtését.

Céljaink, feladataink:

- Minden gyermek érezze jól magát óvodánkban.
- Bontakozzon ki egyéniségük, váljanak nyitottá és kreatívá.
- Formálódjon a kiemelt bánásmódot igénylő gyermekek érzelmi, akarati élete és erkölcsi magatartása.
- Legyenek képesek érzelmeiket megfelelő formában kifejezni, tudjanak uralkodni indulataikon.
- Alakuljon ki bennük egy értékrendszer, ami segíti őket a jó és rossz közötti megkülönböztetésben. Váljanak fogékonnyá az élet igazi értékei iránt.
- A bábozás, a dramatikus játék és a mese, mint módszer, segítse a gyermekeket érzelmeik kifejezésében, feldolgozásában.
- Alakuljon a gyermekek normákhoz, értékekhez való viszonya.
- Érjék el az életkori sajátosságaiknak, egyéni képességeiknek, fejlettségüknek megfelelő engedelmisségi, identifikációs, belső érettségi szintet.
- Fejlődjenek interperszonális kapcsolataik.
- Alakuljon kapcsolatteremtő - és tartó képességük, együttműködési - és

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

kommunikációs nyelvi kifejező képességük.

- Alakuljon a tevékenységekhez való viszonyuk, alkalmazkodó – és szervező képességük.
- Fejlődjön frusztrációs toleranciájuk, kudarc és sikertűrésük, konfliktus megoldó képességük.
- A gyerekek fogadják el, hogy az emberek különböznek egymástól.
- Fejlődjenek akarati és erkölcsi tulajdonságaik:
 - ▲ akarati: önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat
 - ▲ erkölcsi: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség
- Alakuljon ki a gyermekek reális énképe.

Megvalósítás:

- érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes kiegyensúlyozott légkör megteremtése

A folyamatos odafigyeléssel, törődéssel, a gyermekek mielőbbi megismerésével, a társkapcsolatok alakulásának támogatásával, egyéni igényeinek feltérképezésével segítjük a befogadó légkör megteremtését. A gyermekek beilleszkedésének alapfeltétele, hogy intézményünkben az őket körülvevő felnőttek magas fokú empátiás készséggel rendelkeznek. Fokozatosan és következetesen kialakított norma-és értékrendszerrel teremtünk biztonságos közeget. Értékrendünket, szabályainkat a szülőkkel is megismertetjük és kérjük őket, hogy a gyermekek otthoni nevelésénél, vegyék figyelembe azokat, ezzel is segítve fejlődésüket, lelki életük kiegyensúlyozottságát.

- pozitív élmények biztosítása

Optimista, közvetlen, pozitív életszemléletű attitűdünkkel arra törekszünk, hogy a gyermekeket kedvező hatások érhessék az intézményben. A gyermekekhez közelálló, őket motiváló élményeket biztosítunk, melyek kedvezően befolyásolják személyiségfejlődésüket.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

- óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások megteremtése

Óvodába lépés előtt:

- ▲ Nyitott óvodai programokat szervezünk, melynek során a szülők, gyermekek bepillanthatnak csoportjainkba, megismerkedhetnek pedagógiai munkánkkal, ismerkedhetnek az óvónőkkel, dajkákkal, gyermekekkel.
- ▲ Óvodai - otthoni szokások közelítésének érdekében tájékoztatót tartunk a szülők számára a gyermekek felvételét követően.
- ▲ A gyermekek beilleszkedésének segítése érdekében, családlátogatás, fogadóóra, bölcsődei látogatás keretében, anamnézis felvétele (kérdőív kitöltése) során előzetesen tájékozódunk, információkat szerzünk a gyermekekről és szociokulturális hátterükről.
- ▲ Az eltérő szokásokkal, fejlettséggel, személyiséggel érkező gyermekeket, türelmes, odafigyelő, elfogadó, segítő attitűddel várjuk.

- a személyiség szabad kibontakozásának folyamatos biztosítása

Rugalmas szemléletmóddal, fejlett játzóképeséggel és kreativitással, a gyermekek konkrét, reális értékelésével erősítjük a gyermekek pozitív énképét és támogatjuk őket ötleteik megvalósításában.

- a gyermeki viselkedésben jelentkező zavarok, lelki sérülések kiszűrése az okok feltárása és a segítségadás módjának meghatározása

E feladat megvalósításához őszinte partneri szülő-pedagógus viszonyt alakítunk ki. Szükség esetén különböző szakemberek segítségét is igénybe vesszük (pedagógiai szakszolgálat, pszichológus, gyógypedagógus, mentálhigiénés szakember). Empatikus odafordulással segítjük a gyermekeket. A drámajátékok és a mese segítségével oldjuk a gyermekekben a feszültséget, magatartási mintákat közvetítünk, élményeket dolgozunk fel.

- stressz tényezők csökkentése, illetve törekvés azok megszüntetésére

Tárgyi jellegű stressz tényezők csökkentését megfelelő mennyiségű játékeszközök biztosításával illetve azok megosztására nevelésével érjük el. Személyi jellegű

stressz tényezőket a gyermekeket körülvevő személyek (óvónők, dajkák) állandóságának biztosításával kívánjuk csökkenteni. Az ismert személyekhez való kötődés, elvárásaik, személyük ismerete biztonságérzetet ad a gyermekek számára. Törekszünk a nyugodt légkör megteremtésére, az állandóság biztosítására (napirend). A mindennapi mesélés, bábozás, dramatikus-és drámajátékok segítenek a külső környezeti ártalmak, feszültség oldásában, feldolgozásában.

- esztétikus, harmonikus, gazdag tevékenységet kínáló környezet megteremtése
Megfelelő méretű bútorzat biztosításával, színek harmóniájával, aktuális, évszakoknak megfelelő díszítéssel tesszük még otthonosabbá a gyermekek környezetét. Saját készítésű játékokkal, mobilizálható bútorokkal lehetőséget teremtünk játék tevékenységeik gazdagabb kibontakozásához. Az esztétikus környezet kialakításában támaszkodunk a gyermekek, szülők segítségére.

- erkölcsi értékek közvetítése, a gyermekek értékrendszerének alakítása
A mindennapokban jelentkező problémák megoldása során, és a mese segítségével olyan értékrendszert közvetítünk, amelyek segítik a gyermekeket a jó és rossz dolgok megkülönböztetésében. Külső pozitív megerősítéssel, mintaadással megtanulják becsülni önmagukat és az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetet. Családhoz való kötődés erősítésével, hagyományok ápolásával, jeles napok, ünnepek megtartásával, városunk nevezetességeinek, országunk jelképeinek megismertetésével erősítjük a nemzethez tartozás érzését, a magyarság tudatot, a haza szeretetét.

- alapvető viselkedési normák, udvariassági szokások alkalmazására nevelés
Mintaadással, pozitív példa kiemelésével, ösztönző módszerekkel, gyakorlással, következetes elvárással segítjük elő a normák, szokások személyiségbe való beépülését, interiorizációját, megértését.

- a gyermekek személyközi kapcsolatainak alakítása

Direkt és indirekt módon alakítjuk a társas együttműködés formáit. Játék – és élethelyzetekben, tevékenységek, élményszerzés során alakítjuk empátiás készségüket, toleranciájukat, segítőkészségüket. A gyermekek nevelése során, példát mutatunk arra, hogy tiszteljék az őket körülvevő felnőtteket és társaikat, értő figyelemmel forduljanak feléjük. A társkapcsolatok, baráti kapcsolatok alakításánál figyelembe vesszük a szociometriai mérésünk eredményét és megfigyeléseinket. Ennek tükrében erősítjük a már kialakult baráti kapcsolatokat és támogató pedagógus magatartással segítjük a peremhelyzetben lévő gyermekek beilleszkedését.

- a gyermekek énképének fejlesztése

Különböző játékokkal, módszerekkel alakítjuk a gyermekek testsémáját, megismertetjük őket testük határaival, részeivel, jellegzetességeivel. Az intézményben, a csoportban szervezett közös programokon, eseményeken, való részvétellel, közös jelképekkel (egyen póló, óvoda induló, logó) erősítjük a gyermek közösségben elfoglalt helyét, hovatartozását, és mi-tudatát. Önismereti - és egyéb játékokkal, bábozással, dramatizálással, megbízatásokkal, tanulási - és munka jellegű tevékenységekkel segítjük a gyermekek akarati tulajdonságainak (önfegyelem, önérvényesítés, kitartás, feladattudat, szabálytudat, önállóság, siker-kudarctűrés, frusztrációs tolerancia) fejlődését.

- eredményes konfliktus kezelési minta közvetítése

Egységes szokás – normarendszer közvetítésével, annak következetes betartatásával, mintaadással, pozitív példa kiemelésével, közösen felállított szabályokkal törekszünk a konfliktusok megelőzésére. Problémahelyzetek esetén különböző konfliktuskezelési technikákat alkalmazunk (megbeszélés, áttétel, kompromisszumkötés, meggyőzés, közös célkitűzés).

8.2 Környezeti nevelés

A környezettel való ismerkedés, a környezettudatos gondolkodásmód és szemlélet alakítása, nevelőmunkánk egészében kiemelt szerepet tölt be. A környezeti

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

nevelésünk megalapozza a gyermekek tapasztalatait, ami később ismeretté, egész életre szóló tudássá alakul és meghatározó szerepet játszik az egyén környezet kultúrájának kialakulásában.

Céljaink, feladataink

- A gyermekek ismerkedjenek a természeti és társadalmi környezetükkel, alakuljon ki pozitív érzelmi viszonyuk, belső motiváltságuk.
- Sajátítsanak el olyan viselkedési normákat, szokásokat, szokásrendszereket, amelyek elősegítik a fenntartható természet és társadalom létrejöttét.
- Lássák meg az élő és élettelen környezeti tényezők leglényegesebb összefüggéseit.
- Harmonikus kapcsolat alakuljon ki a természetes és az ember által létrehozott, környezettel.
- Formálódjon környezettudatos látásmódjuk, magatartásuk, gondolkodásuk, legyenek érzékenyek a környezeti problémák iránt.

Megvalósítás:

- lehetőség biztosítása a természeti – társadalmi környezet megismerésére

A csoportokban természetsarkot alakítunk ki, ahol a természet kincseit gyűjtjük. Udvarunk és kiskertünk gazdag növényvilággal rendelkezik, melynek gondozásába a gyermekeket is bevonjuk, ezáltal lehetőséget biztosítunk a megismerésükre, a fejlődésük, változásuk megfigyelésére. Rendszeresen szervezünk élményszerző sétákat, kirándulásokat, erdei óvodai tábort. Folyamatos és alkalmi megfigyelések, kísérletek során igyekszünk elérni, hogy a gyermekek maguk fedezzék fel környezetünk rejtelseit, titkait. A természeti környezet megismerését játékkal, tevékenykedtetéssel, infokommunikációs eszközökkel segítjük.

- harmonikus és esztétikus környezet kialakítása

Hangulatos színekkel, évszakhoz igazodó dekorációval, sok élő növényvel, a rendezettség, tisztaság biztosításával tesszük élhetővé közvetlen környezetünket.

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

- környezetvédelemre nevelés

Munkánk során figyelmet fordítunk a környezetvédelemmel kapcsolatos Világ napokra (Víz világnapja, Föld napja, Madarak és Fák napja, Autómentes világnap, Állatok világnapja). E napokon különböző programokat, tevékenységeket szervezünk a gyermekek, szülők számára. A hulladékok újrahasznosításával igyekszünk a környezetvédelemre, takarékosagra szoktatni a gyermekeket. A szokások kialakításánál, belsővé válásánál elsősorban a felnőttek mintaadására építünk, és a gyermekeket is a helyes magatartásmódra ösztönözzük.

- mese, vers bevonása a környezeti nevelésbe

Olyan meséket és verseket választunk, amelyek segítik a gyermekek természethez való pozitív érzelmi viszonyulásának és környezettudatos szemléletének alakulását.

8.3 Anyanyelvi nevelés, kommunikációs képességek

Az anyanyelvi nevelés, a kommunikációs képességek fejlesztése valamennyi tevékenységi forma keretében, az óvodai nevelőmunka egészében jelen van. A kommunikációs képesség fejlesztése a programunkban azt jelenti, hogy az óvodapedagógus minden gyermeket egyéni fejlettségének, kommunikációs képességének és tapasztalatainak figyelembevételével fejleszt.

Formáját tekintve tervezhető mikro csoportban, óvónő - gyermek közti kommunikációban. A gyermekeket körülvevő felnőtteknek modellértékű szerepük van. A mintaadás, az óvodában dolgozók verbális és nonverbális kommunikációja igazodik a kommunikációs helyzethez, fogalomhasználatuk pontos, érthető.

Céljaink, feladataink:

- A gyermekek legyenek képesek ismereteiket, élményeiket, érzelmeiket szóban kifejezni, kérdéseiket bátran megfogalmazni, érthetően, folyamatosan kommunikálni.
- A gyermekek becsüljék, szeressék, tiszteljék anyanyelvüket.
- Szívesen és nyelvtanilag helyesen beszéljenek, kommunikációjuk során tartsák

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

be a nyelvi szabályokat.

- Beszédük legyen folyamatos, érthető, logikai összefüggéseket is tartalmazzon.
- Figyelmesen, nyugodtan hallgassák meg mások mondandóját.
- Legyenek képesek beszédüket kifejező metakommunikációs eszközökkel kísérni, a mesei szöfordulatokat saját meséikbe beépíteni.

Megvalósítás:

- beszélő környezet megteremtése

Biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkört teremtünk, lehetőséget biztosítunk a szabad, kötetlen kommunikációra. Őszinte, érdeklődő, nyitott kommunikatív attitűddel fordulunk a gyermekek felé. Időt, teret, alkalmat adunk a gyermekek közötti kommunikáció kibontakozására. Játékhelyzetek teremtésével, személyes élmények megosztásával, gondolkodtató kérdésekkel, a válaszok türelmes meghallgatásával, igénylésével és a gyermeki kérdések támogatásával ösztönözzük beszédre a gyermekeket.

- passzív és aktív szókincs bővítése, kifejező beszéd, beszédértés, beszédtechnika fejlesztése

Elsősorban játékhelyzetekben, mesélés, bábozás, dramatizálás, mindennapi anyanyelvi játékok során fejlesztjük beszédképességüket, gazdagítjuk szókincsüket, metakommunikációs képességeiket. A gyermekeket körülvevő felnőttek hiteles kommunikációval – verbális és nonverbális jelzések összhangjával – tiszta, érthető, tagolt, beszédmóddal segítik a beszédértés fejlődését.

- prevenció, korrekció biztosítása

Helyes légzéstechnika elsajátíttatásával, artikulációs gyakorlatok végzésével, logopédus bevonásával biztosítjuk a fejlesztést.

- udvariassági formulák elsajátíttatása, alkalmazása

Játék- és élethelyzetekben erősítjük és gyakoroltatjuk a megfelelő udvariassági

formákat, az illedelmes, tisztelettudó kommunikációt és magatartásmódot.

- az anyanyelv gondozása, ápolása

Értékes, igényes gyermekirodalmi alkotásokkal – mesék, versek, népi mondókák, mondák, szólások, közmondások - ismertetjük meg a gyermekeket. A könyvek szeretetére, megbecsülésére nevelünk: minden csoport saját „könyvtárral” rendelkezik, emellett alkalomszerűen látogatjuk a közeli könyvtárakat, bábszínházat.

- beszédfigyelem fejlesztése

Személyes példaadással, pozitív minta kiemelésével ösztönözzük őket egymás türelmes meghallgatására. Egységes követelménnyel, annak következetes betartatásával erősítjük a gyermekek beszédfigyelését.

8.4 Értelmi képességek

Az óvodai nevelésünk változatos tevékenységeket biztosít a gyermekek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, életkori sajátosságaira, a meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve.

Céljaink, feladataink:

- Maradjanak nyitottak az élet dolgaira, legyenek kíváncsiak, érdeklődők, motiválhatóak.
- Tevékenységeikben, játékaikban legyenek kitartóak, életkoruknak megfelelően alakuljon feladat-és szabálytudatuk.
- Fejlődjenek értelmi képességeik (érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet, figyelem, gondolkodás).
- Képesek legyenek a felmerülő problémákat önállóan, gyakorlatiasan, kreatívan megoldani.
- Megszerzett ismereteiket, tapasztalataikat legyenek képesek a mindennapjaikban alkalmazni, szerezzék meg az ehhez szükséges

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

kompetenciákat.

Megvalósítás:

- motiváltság, a tevékenységek iránti pozitív viszonyulás kialakítása

A gyermekek számára érdeklődésükhöz és életkori sajátosságaikhoz igazodó élményeket, programokat, tevékenységeket biztosítunk. Pozitív pedagógus attitűddel támogatjuk belső igényükből fakadó tevékenységeiket. Olyan módszereket választunk és alkalmazunk, amelyek igazodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségi szintjéhez. Pozitív értékeléssel, szabadon választható tevékenységek felkínálásával erősítjük a gyermekek megfelelő kitartását.

- az értelmi képesség valamennyi területének fejlesztése

Olyan ingergazdag környezetet alakítunk ki, amely serkentőleg hat a készségek, képességek fejlődésére. Több érzékszervre ható cselekedtetést biztosítunk a gyermekek számára. Az ismeretek átadásában és feldolgozásában törekszünk a komplexitásra. Lehetőséget biztosítunk az ismétlésre, gyakorlásra. A mesének, a kitalált történeteknek, dramatizálásnak, bábozásnak kiemelt szerepet szánunk az értelmi képességek fejlesztésében.

- kreatív problémamegoldásra nevelés

A gyermekeknek játékidőben, és szervezett tevékenységek során lehetőséget teremtünk a keresésre, kutakodásra, kísérletezésre, próbálgatásra. Érdekes, játékos problémaszituációkat idézünk elő, melyeknek megoldása kihívást jelent a gyermekek számára. Ösztönözzük a gyermekeket az önálló problémamegoldásra. A pedagógusok gondolkodtató kérdések megfogalmazására törekszenek.

- alkalmazható tudás megszerzése

A játék és egyéb tevékenységek során, magyarázattal, megfelelő mértékű segítségnyújtással, pozitív megerősítéssel, a próbálkozás, és gyakorlás lehetőségének biztosításával arra törekszünk, hogy a gyermekek a megszerzett ismereteiket megfelelően tudják alkalmazni.

"Mesével az egészséges gyermekéleért."

9 Óvodai élet megszervezésének elvei

9.1 Személyi feltételek

Óvodánkban biztosítjuk a gyermekek neveléséhez szükséges személyi feltételeket: óvodapedagógusokat - akik az intézmény teljes nyitvatartási idején belül foglalkoznak a gyermekekkel -, pedagógiai asszisztenseket, dajkákat, tálaló konyhásokat, udvarost, és óvodatitkárt. Szükség esetén utazó logopédus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, gyermekpszichológus segíti a munkát.

Az intézményben olyan, a munkájuk iránt elhivatott, elkötelezett szakemberek dolgoznak, akik megfelelő a végzettséggel, képzettséggel rendelkeznek. A gyermekek érdekeinek szem előtt tartása a legfontosabb számukra. Az intézményt otthonuknak érzik, és derűs, harmonikus légkör megteremtésére törekszenek, amiben mind gyermek, mind felnőtt jól érzi magát. Az óvodában dolgozók, mintát jelentenek a gyermekeknek, fontos, hogy viselkedésükkel, kommunikációjukkal példát mutassanak.

A dolgozók munkájával szembeni elvárásokat a törvényi - jogszabályi előírások mellett, az intézményi értékelő rendszerünk részletesen tartalmazza.

Az óvoda csoportszerkezete

Intézményünk biztosítja a gyermekek számára a különböző korosztályok és az azonos korúak együtt nevelkedését is.

A heterogén csoportban kevert a gyermekek életkora, óvodát kezdő kicsiktől a majdnem hét éves életkorú nagyokig.

Előnyei:

- a vegyes életkorú csoport jobban hasonlít egy családhoz, ahol különböző életkorú gyermekek élnek együtt
- a testvérek egy csoportba járhatnak
- az egy-két évvel nagyobb gyerekek nagyszerű mediátorai, közvetítői az óvodai szokásoknak

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

- a tolerancia képessége hamarabb kialakul a vegyes korcsoportban növekedő gyermekeknél
- a gyermek saját csoportjában marad addig az időpontig, amíg az iskolaérettséget el nem éri.

Homogén óvodai csoportnak nevezzük az azonos korú gyermekekből alkotott csoportot. A csoport minden tagja ugyanabban a nevelési évben kezdi meg az óvodát, amelyben betöltik a harmadik életévüket.

Előnyei:

- óvodai éveiken együtt vonulnak végig, egyszerre kezdik meg az iskolát
- a baráti társas kapcsolatok kialakítására több lehetőség nyílik, a közösséggé formálódás folyamatára hosszabb idő áll rendelkezésre
- egységesebb a követelményszint
- a csoport együtt halad, természetesen az egyéni, differenciált bánásmód figyelembe vételével
- az egyéni fejlettség jobban nyomon követhető
- 6-7 éves korra már képesek együttes, hosszabb lélegzetű tevékenységek végzésére.

9.2 Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a Pedagógiai Programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel, amelyeket folyamatosan bővítünk, fejlesztünk, újítunk. (1.sz. függelék kötelező eszközjegyzék). Minden nevelési év végén és elején felmérjük a nagyobb beruházás szükségességét és jelezzük a fenntartó felé. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyéni fejlesztésére (logopédia, gyógypedagógiai foglalkozás, pszichológus – fejlesztő pedagógus által történő fejlesztés) biztosított a külön foglalkoztató terem és a kötelező eszközjegyzék alapján a szükséges eszközök.

Épületünket 1979-ben adták át, és nagyobb felújítás még nem történt. Karbantartott

"Mesével az egészséges gyermekéleért."

az épületünk, a csoportszobáink és az óvodánk udvara, igyekszünk megfelelni a jogszabályi előírásoknak és az elvárásoknak.

A tevékenységrendszer helyszínei

- Csoportszobák

A csoportszobák kialakításakor a célunk az volt, hogy egy esztétikus, biztonságos, családi hangulatú, gyermekközpontú belső teret hozzunk létre. Csoportszobáink világosak, higiénikusak, esztétikusak. Forma és színviláguk gazdag, a gyermekek és az ott dolgozó felnőttek komfort érzését biztosítja. A pedagógusok a csoport életkori és egyéni sajátosságainak és létszámának megfelelő teret és változatos eszközt biztosítanak. Az óvodai csoportszobákban az alábbi tevékenységeknek külön teret alakítottunk ki: mesélés, bábozás, dramatikus játékok; énekes játékok, gyermektánc; rajzolás, festés, mintázás, kézi munka; építő játék, szimbolikus játékok. Mobil elemekkel tesszük lehetővé az önálló gyermekelgondolások megvalósítását és biztosítjuk a különböző játékfajták, változatos tanulási módszerek egymás melletti gyakorlását.

- Udvar

Udvarunk tágas, biztosítottak a tartalmas és változatos játék-és mozgás lehetőségek. A csoportok meghatározott udvarrészen tartózkodnak, amelyeket egyeztetés után cserélhetnek. A gyermekek az udvaron tartózkodás ideje alatt szabadon választhatnak játszóhelyet.

9.3 Napirendünk, heti rendünk

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket.

Napirendünk, heti rendünk

- biztosítja a megfelelő időtartamot a különböző óvodai tevékenységek megvalósításához
- lehetővé teszi a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítását, ahol a játéknak kitüntetett szerepe van

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

- folyamatos, a várakozási időt minimálisra csökkentjük
- rugalmas, évszakhoz- tevékenységekhez, a gyermekek egyéni szükségleteihez igazítható
- a nap és a hét folyamán a gyermekeknek lehetőségük van bármely óvodai tevékenység végzésére
- óvodapedagógus által szervezett tevékenységekben való részvételre, minden nap lehetősége van a gyermekeknek.

NAPIREND	
6.30-8.30	szabad játék, szervezett játék
8.30-9.30	tízórai
8.30-10.30	játék, szervezett tevékenységek, verselés, mesélés, anyanyelvi játék,
10.30-12.00	udvari játék, mozgásos tevékenységek
12.00-13.00	mosdózás, ebéd, fogmosás, készülődés a pihenésre
13.00-14.30	pihenés
14.30-15.15	mosdózás, uzsonna
15.15-17.30	szabad játék

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
 4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
 Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
 OM: 201903

HETI REND		
Napok	Kötött tevékenységek	Kötetlen tevékenységek
Hétfő	Mozgás	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
Kedd	Mozgás	A külső világ tevékeny megismerése
Szerda	Mozgás	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
Csütörtök	Mozgás	Verselés, mesélés
Péntek	Mozgás	Bábozás, dramatikus játékok
		Anyanyelvi játék
		Játék
		Mozgás

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

9.4 Az óvoda kapcsolatai

Az intézmény fontosnak tartja, a külső partnerekkel való kapcsolattartás, ezért tervezzük, alakítjuk, működtetjük a rendszert. A partnerekkel kialakított kapcsolatrendszeren keresztül felmérjük a partneri igényeket, elégedettséget, és befogadjuk építő jellegű ötleteiket. Eredményeinket különböző programok, műsorok, bemutatók szervezésén keresztül ismertetjük meg. Pedagógiai Programunk függelékében folyamatosan frissítjük partnereink listáját (függelék 2).

9.4.1 A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái

Célunk:

- Erősíteni a partneri viszonyt a szülőkkel. Olyan pedagógus – szülő kapcsolat kialakítása, amelynek alapja a kölcsönös bizalom, őszinteség, megbecsülés, tisztelet és megértés. Programunkat a szülőkkel egyetértésben tudjuk megvalósítani. Kiemelt fontosságú számunkra a sajátos, összetartó szülői közösség kialakítása, ennek érdekében sok családi programot szervezünk. Ezzel is erősítjük az összetartozás érzését szülőkben, gyermekekben egyaránt.

A szülők számára biztosítjuk a jogszabályban előírt jogokat:

- Szülői szervezetet hozhatnak létre (akit valamennyi szülő több mint ötven százaléka választott meg), annak munkájában, a szülői képviselők megválasztásában mint választó és mint megválasztható személy részt vehetnek.
- A szülői szervezet dönt a saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról, figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét, a gyermekek csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési – oktatási intézmény vezetőjétől, a képviselő tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein.
- A szülői szervezet véleményt nyilváníthat a fakultatív hit – és vallásoktatás idejének helyének meghatározásakor, az intézményi SZMSZ elfogadásakor, az

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

intézmény vezetőjének megbízása, megbízásának visszavonása előtt, az intézményi munkaterv elfogadásakor.

A szülők tájékoztatásának formái:

Írásbeli:

- faliújság, hirdetőtábla
- tájékoztató szórólapok
- intézményi kiadványok
- internet, honlap, email

Szóbeli:

- családlátogatások
- személyes beszélgetések
- szülői értekezletek
- nyílt napok
- fogadóórák
- bemutatkozó fórumok

A szülők és a pedagógusok kapcsolattartásának formái:

- Családlátogatások

Lehetőség van bemutatkozó családlátogatáson való részvételére a gyermek óvodába lépése előtt. Ennek célja a gyermekkel, családdal való ismerkedés. Prevenációs családlátogatásra akkor kerül sor, ha a gyermekkel kapcsolatos problémákat személyesen a gyermek otthonában célszerűbb megbeszélni.

- Személyes beszélgetések

A napi kapcsolattartás formája, a délután folyamán.

- Szülői értekezletek

▲ Tanév végén, az újonnan felvett gyermekeknek megtartjuk az első szülői értekezletet, amelyen rövid tájékoztatást nyújtunk az óvodai szokás – szabályrendszeréről, javaslatokat, segítséget adunk a beilleszkedés megkönnyítéséhez.

▲ Fórumszerű szülői értekezletek célja (egy tanévben 2-3 alkalommal) egységes nevelési kép, módszerek kialakítása a szülők pedagógusok között.

"Mesével az egészséges gyermekélekedért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

- ▲ Tájékoztató szülői értekezleteket a nagyobb programjaink előtt tartunk, amikor az információnak egységesen, egy időben kell eljutnia minden szülőhöz.
- ▲ Rendkívüli szülői értekezletet, rendkívüli események bekövetkezésekor szervezünk.
- Nyílt napok
Nevelési évenként egy alkalommal az óvodai csoportok pedagógusai nyílt napot szerveznek, amikor a gyermekek szülei betekinhetnek a csoport életébe, aktívan vagy éppen passzívan részt vehetnek a tevékenységekben. Lehetőséget biztosítunk óvodai életünk bepillantásába egyéni kérésre is, előzetes időpont egyeztetés után.
- Nyitott óvodai programsorozat
Nyitva áll az óvodánk minden új jelentkező gyermek családjá számára megadott időpontban, a beiratkozást megelőzően. Ezen a napon ismerkedhetnek meg a szülők, gyermekek az óvodapedagógussal, a pedagógiai munkákkal az óvodában dolgozókkal, a csoportokkal, az óvoda épületével és a Pedagógiai Programunkkal.
- Fogadóóra
 - ▲ Fogadóóra keretében tájékozódunk az újonnan érkezett gyermekekről és anamnézist veszünk fel róluk.
 - ▲ Évente legalább egy alkalommal tájékoztatjuk a szülőket a gyermekek fejlettségéről.
 - ▲ Fogadóórát tartunk az iskolába készülő gyermekek szüleinek, amelyen ismertetjük az iskolaérettségi képességmérés eredményét, és tájékoztatást adunk a beiskolázásról.
 - ▲ A szülők igénye, illetve a felmerült problémák esetében is lehetőség van fogadóóra tartására, a szülőkkel egyeztetett időpontban.
- Közös programok
 - ▲ Családi vetélkedők
 - ▲ Meseelőadás
 - ▲ Táncos mulatság
 - ▲ Ovi-vásár
 - ▲ Manófesztivál

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

▲ Szülői munkadélután

9.4.2 Az óvoda egyéb kapcsolatai

Fenntartó

- dönt a köznevelési intézmény létesítéséről, nevének megállapításáról, gazdálkodási jogköréről, átszervezéséről, megszüntetéséről, alapfeladatának módosításáról, fenntartói jogának átadásáról,
- dönt az óvodába történő jelentkezés módjáról, az óvodai általános felvételi időpontról, az óvoda heti és éves nyitvatartási idejének meghatározásáról,
- meghatározza a köznevelési intézmény költségvetését, a szociális alapon adható kedvezmények feltételeit,
- meghatározza az adott nevelési évben indítható óvodai csoportok számát,
- ellenőrizheti a köznevelési intézmény gazdálkodását, működésének törvényességét, hatékonyságát, a szakmai munka eredményességét, nevelési-oktatási intézményben továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet, a tanuló- és gyermekbaleset megelőzése érdekében tett intézkedéseket,
- gyakorolja a munkáltatói jogokat a köznevelési intézmény vezetője felett,
- jóváhagyja a köznevelési intézmény továbbképzési programját,
- értékeli a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka eredményességét,
- ellenőrzi a pedagógiai programot, a házirendet, valamint a SZMSZ-t,
- tanévenként legfeljebb egy alkalommal kötelezheti az intézményvezetőt arra, hogy az intézmény tevékenységéről átfogó módon beszámoljon,
- a honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza a nevelési-oktatási intézmény munkájával összefüggő értékelését.

Más köznevelési intézményekkel való kapcsolat:

- A szakmai szolgáltató szervezetekkel a kapcsolatunk rendszeres. Biztosítják azt a szakmai munkát, amelyet intézményünk szakember hiányában nem tud ellátni. Fejlesztőpedagógus, utazó győgypedagógus, szurdopedagógus, logopédus, pszichológus szakember ellátottságában segítenek be. A

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

szakemberek egy része intézményünkben tartja fejlesztő óráit, míg a másik része saját intézményén belül, ahová a gyermekeket a szülő viszi el. Az óvodapedagógusok képzése is a profiljukhoz tartozik, amit intézményünk igénybe is vesz. Igényeinkről kérdőív formájában kérnek visszajelzést, elégedettségükről pedig szóban kapunk tájékoztatást. A lehetőségekhez képest biztosítjuk számukra a helyet és időt a foglalkozásokra. A tájékoztatás formái: szóban és írásban egyaránt történik.

- A bölcsődékkal időszakos kapcsolatunk van, kivéve a szomszédos bölcsődét. A szomszéd bölcsődével való kapcsolatunk tartalmát év elején tervezzük. A kapcsolat tartalmáról, az együttműködés ütemezéséről megkérdezzük a bölcsőde vezetőségét is, egyeztetjük az időpontokat. A vezetőség és a dolgozók rendszeres kapcsolattartásának köszönhetően, folyamatos az igény és elégedettség mérés, amely leginkább szóban történik.
- Az általános iskolákkal való kapcsolat fenntartásáról, óvoda - iskola összekötő gondoskodik. A kapcsolat tartalmát leginkább az óvodás korú gyermekek tovább követése jelenti. Az óvoda tájékozódik az iskolába kerülő gyermekek előmeneteléről, tanulmányi, magatartás és szorgalmi eredményeiről.
- Az óvodákkal való kapcsolatunkra vezetői szinten az együttműködés, együttgondolkodás jellemző. A város óvodái által meghirdetett programokon lehetőségeinkhez képest részt veszünk, illetve a tehetséggondozás és pedagógiai munka kapcsán mi is szervezünk közös programokat.

10 Óvodai életünk tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodai nevelésünk tevékenységrendszerben valósul meg.

Óvodai tevékenységi formák:

- Játék
- A külső világ tevékeny megismerése
- Verselés, mesélés
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

"Mesével az egészséges gyermekéleért."

- Mozgás
- Munka jellegű tevékenységek
- A tevékenységekben megvalósuló tanulás

10.1 Játék

A fejlődésnek természetes közege, alapvető tevékenységi formája és leghatékonyabb eszköze a játék. A játék, mint domináns tevékenység magában hordozza más tevékenységek elemeit is (pl. munka, tanulás). Élményekből, tapasztalatokból táplálkozik. Az egyéni, családi és az óvodai csoporttal szerzett élmények fontos alappillérei intézményünkben a tanulásnak, közösségformálásnak.

Élményszerzési lehetőségek:

- a csoportok óvodapedagógusai által előre tervezett élmények
- a gyermekek által javasolt vagy a város stb. által kínált, előre nem tervezett élmények

A játék egyedi, különös, eltér a többi tevékenységtől. A játékban minden lehetséges: motívuma az öröm, a bánat, a kaland feszültsége, az erő próbálgatása, a kommunikáció, az önkifejezés igénye. A játék megnyugtat, felhevít, az egyedüllét védő illúzióját biztosítja, barátot, játszótársat közvetít, nevel és tanít, lehetővé teszi, hogy segítségével a gyermek megismerje a világot.

A játék szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat. A kisgyermek elemi, pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan ki kell elégülnie.

Pedagógiai munkánk során a játéknak kiemelt szerepe és helye van. Napirendünk tervezésekor e tevékenység előtérbe helyezése a célunk. A nyugodt játék elengedhetetlen feltétele, a jól működő normarendszer, melynek kialakítására az óvodai élet első időszakában nagy hangsúlyt fektetünk.

Játékfajták:

- gyakorlójátékok (ismerkedés anyagokkal, hangokkal, rakosgatások, próbálgatások)
- szimbolikus játékok (utánzó játékok, fantázia játékok)
- konstruáló játékok (építőjáték, barkácsolás, konstrukciós játék)
- szabályjátékok (mozgásos, értelemfejlesztő, speciális fejlesztő játékok)

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

- komplex játék (több játék összefonódása)

A játék feltételei:

Objektív feltételek:

- nyugodt, derűs légkör,
- megfelelő tér, hely, helyszín,
- élmény, tapasztalat, játékforrás,
- elegendő idő,
- eszközök

Szubjektív feltételek:

- a gyermek részéről: mozgáskészletés, utánzási készletés, érzelmi reakciók, vágyak, szükségletek, gondolkodás, játékkészletés
- a pedagógus részéről: személye, játszóképessége, játék beállítódása, felkészültsége

A pedagógus szerepe, feladata a játéktevékenységben

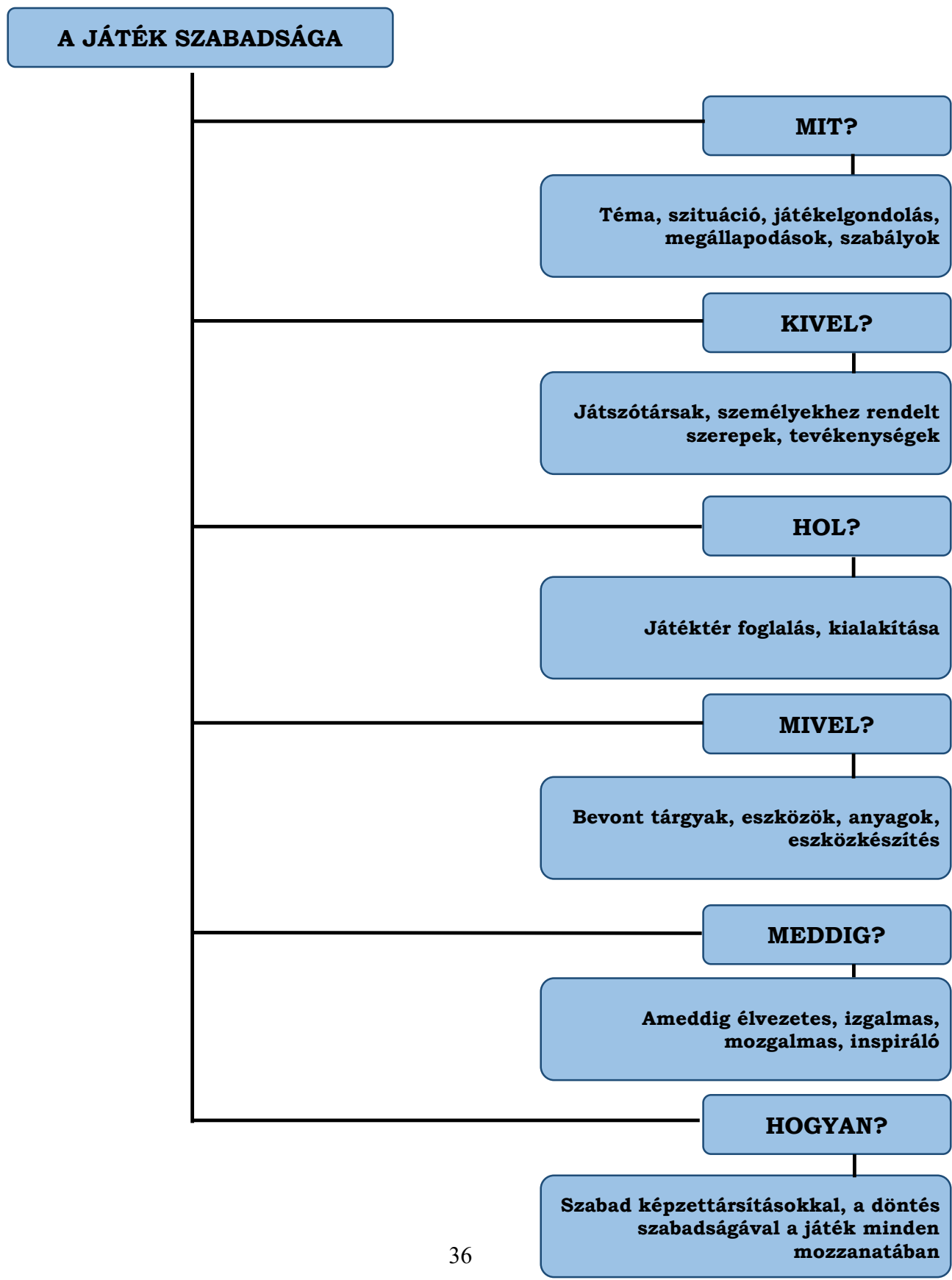
- az alapvető játékfeltételek biztosítása
- tudatosan alakított feltételekkel és együttjátszással a gyermeki játék támogatása
- játszóképesség fejlesztése
- tudatos jelenlétével az élményszerű, elmélyült játék biztosítása
- a gyakorlás lehetőségének biztosításával játéktanulási stratégia, technika kialakítása
- önálló felfedezések lehetőségének biztosítása
- saját készítésű eszközökkel a játék ösztönzése, motiválása
- komplex játékok kibontakozásának elősegítése
- példa, mintaadás
- empátiás készség fejlesztésével a másság elfogadtatása
- a szabad játék túlsúlyának érvényesítése

A gyermek szabad játéka

A szabad játék a keresés, kutatás, rátalálás, felismerés, felfedezés, válogatás, kipróbálás, kalandozás, önpróbálás útján halad. Ezért minden mozzanata a kreativitás fejlődését szolgálja. Nincs helye benne a szervezett tanulásnak, hiszen a

gyermek szabad képzetársításaira épül. Szabad játék során csak a spontán tanulási forma érvényesülésének van létjogosultsága.

A játék szabadságára utaló tartalmi elemek

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

Az óvodapedagógus feladatai a szabad játék során

- megfelelő légkör teremtése, amely:
 - ▲ családias
 - ▲ elfogadó
 - ▲ vidám
 - ▲ felszabadult, de nem elszabadult
 - ▲ biztonságos
 - ▲ nyugodt
 - ▲ barátságos
 - ▲ zavaró tényezőktől mentes, illetve azt mielőbb helyreállító
 - ▲ konfliktusok nélküli, az alapvető szükségletek kielégítettek
- a gyermeki fantázia szabad szárnyalásának biztosítása
- téradás a gyermeki önkifejezésnek
- a gyermekek személyiségének fejlesztése
 - ▲ pszichikus, megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem, képzelet, emlékezet, gondolkodási műveletek, problémamegoldó képesség, logikus gondolkodás, kreativitás)
 - ▲ érzelmi, akarati tulajdonságok (például az érzelmek kifejezésének képessége, kitartás, önuralom, kivárás, önszabályozás)
 - ▲ mozgás (kismozgások, kézügyesség, nagymozgások, testi képességek, ügyesség)
 - ▲ szociális kapcsolatok, társas viselkedés (alkalmazkodó képesség, tolerancia, empátia, elfogadás, elfogadtatás, együttműködés, megegyezés, türelem, általános viselkedési normák betartása és elsajátítása, szabályokhoz való igazodás)
- szükség és igény szerinti segítség nyújtása
- dicséret, bátorítás
- a játék menetéhez alkalmazkodás
- a játék továbblendítése – új ötletekkel, gondolatokkal – új tárgyakkal – kérdésekkel – problémafelvetéssel – együttjátszással, játékba való

bekapcsolódással – élmény, tapasztalatforrás biztosításával

- szükség szerint példa, minta adása
- szükség és igény szerinti együttjátás vagy beavatkozás a játékba
- a játék objektív feltételeinek biztosítása
- ötletek megfogalmazására ösztönzés
- napirend szerint a játék befejezésére illetve későbbi folytatására utaló magatartás tanúsítása
- a nem megfelelő irányba haladó játék elterelése
- a nyugodt légkör biztosítása érdekében a játék természetéhez igazodó, ésszerű szokások és szabályok felállítása

A pedagógus által szervezett játék

A pedagógus által szervezett játék illeszkedik a tevékenységi programunkhoz. A tematikus tervben ez a tevékenység tudatosan tervezett, de lehetőséget ad a gyermeki fantázia kibontakoztatására, egyéni elképzelések, ötletek megvalósítására. Alapul szolgál, illetve kiegészítője a megvalósítandó tanulási folyamatoknak, tevékenységeknek, biztosítva a játékos tanulás lehetőségét.

A szervezett játékban együtt játszik pedagógus és gyermek. Cél: a játék öröme túl, a gyermekek képességeinek tudatos fejlesztése, ismeretek átadása, gyakorlása. E folyamatban változhatnak a következő elemek: hely, eszköz, ötlet (tartalom, szabály, más játékokra utalás). A pedagógus gondoskodik az adott feltételek, körülmények biztosításáról, kijelöli a célt és az utat.

A gyermek szabadon választ:

- részvételben
- a felkínált szerepben
- a játékszituáció elfogadásában
- a játékban eltöltött időben
- a partnerválasztásban

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

A kommunikáció fejlesztése a játékokban

A beszéd és cselekvés óvodáskorban összefonódik. Ebben az életkorban a játék a cselekvés legfontosabb megnyilvánulási formája.

A játékokban válik képessé a gyermek:

- gondolatainak
- vágyainak
- érzéseinek kifejezésére

A kapcsolatteremtés egyik legfontosabb eszköze a beszéd. A játékos tevékenység közben alakul a társas együttműködés és ezzel egy időben természetes körülmények között fejlődik a beszéd.

Az óvodapedagógus a játékokba történő bekapcsolódással:

- mintát nyújt a gyermekeknek az eljátszott szereppel, a szerephez illő szóbeli megnyilvánulással (hanglejtéssel, gesztussal, mimikával)
- gyakoroltatja a különböző beszédhelyzeteknek megfelelő kommunikációs megnyilvánulásokat
- célzatosan tervezett anyanyelvi játékokkal közvetlen beszédfejlesztést old meg (mozgásra épülő dramatikus játékok, szókincs, hanglejtés, szövegalkotás, leírás fejlesztése)

Drámajáték, dramatikus játék, bábjáték

Az óvodai élet fontos jellemzője a játékok, játékoságon túl, a közösségi jellege. Kapcsolatteremtésen, kapcsolattartáson, érzelmi alapokon nyilvánul meg, amely a kommunikáció útján megy végbe.

A kommunikációs kultúra, az érzelmi nevelés, a szocializáció, a kommunikációs képességek fejlesztésére rendkívül jól alkalmazhatóak a dramatikus játékok, drámajátékok, bábjátékok.

A közös játékok alkalmat adnak a normák fokozatos beépülésére, amely az önkontroll kialakulását segíti elő. A drámajáték, a dramatikus játék, fontos eszköze a gyermekek motiválásának, a készségek, képességek, viselkedési módok,

"Mesével az egészséges gyermekéleléért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

magatartásformák fejlesztésének.

A drámajátékok, dramatikus játékok, bábjátékok alkalmazási területei:

- játékidőben a gyermekek szabad játékaiban
- élményszerző kirándulásokon s az élmények feldolgozása során
- nevelési helyzetekben a problémák feltárására, kezelésére
- szülői értekezleten
- mozgásos foglalkozásokon
- anyanyelvi fejlesztésben
- szocializációs zavarokkal küszködő gyermekek megsegítésében programok (családi sportnap, matematika vetélkedő) alkalmával

A játékok során lehetőséget teremtünk az érzések, gondolatok, tapasztalatok elmondására, véleményalkotásra. A tervezett játékok megválasztásánál figyelembe vesszük az életkort, a megvalósítandó célt, feladatot.

A drámajáték, dramatikus játék, bábjáték személyiségfejlesztő hatása

- gazdagítják és színesebbé teszik az óvodai nevelőmunkát
- segítik a könnyed, természetes kapcsolat kialakítását
- elősegítik az Én – és emberismeret gazdagodását
- erősítik a kompetencia képességeket
- segítik az alkotóképességet, az önálló, rugalmas gondolkodást, a mozgást, a testi és térbeli biztonság kialakulását
- alkalmazásukkal a gyermekek pontosan, tisztán bátran fejezik ki magukat
- kialakítják a szociális és esztétikai érzékenységet
- új ismeretek elsajátítását eredményezik
- elősegítik a nem verbális kommunikáció jelzéseinek felismerését és helyes alkalmazását
- cselekvést, aktivitást, aktív közreműködést igényelnek minden résztvevőtől, melynek során azok valóságos érzelmeket élnek át
- alkalmasak a közösségi alkotó ember személyiségjegyeinek (másokra figyelmet fordító, empátikus, önismerettel bíró, gyors helyzetfelismerő, gondolkodó, cselekvő) kialakítására

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

- hozzájárulnak a világra nyitott, derűs személyiség kialakulásához
- váratlan helyzetekben a spontán reakciók és a viselkedés biztonságát erősíthetik meg
- a különböző élethelyzetek eljátszásakor olyan képességek fejlődhetnek, amelyeket a valós helyzetekben képtelen lenne megtanulni a gyermek
- alkalmasak a szabadidő hasznos eltöltésére
- nélkülözhetetlen módszerek az egész személyiség fejlesztésében

10.2 A külső világ tevékeny megismerése

A természet megszerettetése, megismerése eredményesebbé válik, ha a gyermekeknek alkalma van az élethelyzetben való tapasztalásra, a természetben történő megfigyelésre, ha önmaga létrehozhatja, megfigyelheti a különböző jelenségeket a bekövetkezett változásokat. Az élményre, tevékenykedtetésre épített tapasztalatszerzés során a hatékony kommunikáció megindul, felszínre kerülnek a gyermekek ismeretei, problémahelyzet elé kerül, s ezáltal fejlődik a döntési, problémamegoldó képessége.

A külső világ megismerése magába foglalja az emberi szükségleteket, értékrendet, attitűdöt, a környezet mennyiségi, téri, formai viszonyait, érzelmi viszonyulásokat a természethez, az emberi környezethez.

Az intézményünkben a szervezett kezdeményezések, foglalkozások tematikáját a külső világ tevékeny megismerésének témái, illetve a gyermekek érdeklődése határozza meg.

10.2.1 A külső világ tevékeny megismerése, természeti – emberi – tárgyi tartalmú tapasztalatszerzés

Céljaink, feladataink:

- Legfőbb célunk, feladatunk, hogy ismerjék meg, szeressék, tiszteljék, óvják a gyermekek a természetet, az emberi alkotásokat, tanulják meg

"Mesével az egészséges gyermekélekedéért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

azok védelmét, az értékek megőrzését.

- Legyenek képesek biztonságosan eligazodni, tájékozódni a közvetlen környezetükben.
- Ismerjék meg a szülőföld, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, a közösséghez, nemzethez, a családhoz tartozás és a tárgyi kultúra értékeit, szeressék, védelmezzék mindezeket.

Megvalósítás:

- a környezet tevékeny megismerése

Elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket, spontán és szervezett tapasztalat – és ismeretszerzést biztosítunk a gyermekek számára közvetlen és tágabb természeti – emberi és tárgyi környezetük megismerésére. Fokozatosan, a családi kapcsolatoktól az otthontól indítva szélesítjük ismereteiket, és alakítunk ki pozitív érzelmi viszonyt a környezetükhöz. A megismeréshez igénybe vesszük a helyszíneken történő felfedezést, megfigyelést, az IKT eszközöket, az egymástól való tanulás lehetőségét, a könyveket, a különböző rendezvényeken, kiállításokon való részvételt.

- önálló véleményalkotás, döntési képesség fejlesztése

Önálló véleményt és döntést csak tapasztalatok szerzése után képes meghozni egy gyermek. Mi biztosítjuk számukra a lehetőségeket, hogy tapasztalatokat szerezhessenek. A tapasztalatok szerzését követően, pedig igyekszünk eleinte kis segítséget, később pedig az önállóságot biztosítani. Ha tudjuk, hogy képes lehet a gyermek az önálló véleményalkotásra, és döntésre, kivárjuk és elvárjuk ezt a cselekvést.

- környezettudatos magatartásforma alakítása

A környezetünk, a természet, az időjárás változásai generálják, hogy egyre hangsúlyosabb szerepet kapjon a környezettudatos magatartás alapozása, kialakítása. Leginkább kísérletek bemutatásával, kísérletekben való részvétel módszerével tudunk rávilágítani a fenntartható fejlődés fontosságára. Az IKT

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

eszközei segítenek abban, hogy a már látható következményeket bemutassuk a gyermekek számára és inspiráljuk őket a helyes magatartásmód alakítására. A szülők szemléletét is igyekszünk befolyásolni szülői értekezletek és különböző gyűjtőmunka, és újrahasznosításban való részvétellel. Megemlékezünk a jeles világnapokról:

- ▲ Autómentes világnap (szeptember 22)
- ▲ Állatok világnapja (október 04)
- ▲ Viz világnapja (március 22)
- ▲ Föld napja (április 22)
- ▲ Szív világnapja (szeptember 28)
- ▲ Dohányzásmentes nap (november 21)
- ▲ Madarak és fák napja (május 10)
- ▲ Állat és növény szeretet napja (május 15)
- ▲ Környezetvédelmi világnap (június 05)

- szülőföld szeretetére, a néphagyományok tiszteletére való nevelés

Figyelembe vesszük a gyermekek életkorát és fejlettségét és ennek függvényében hozzuk hozzájuk közel ezt a nevelési területet. Az első szocializációs szintér a család, amihez a gyermekek erős érzelmi szálakkal fűződnek. Ez adja az alapot a szülőföldhöz való ragaszkodáshoz. Erősítjük a családhoz tartozás értékét. Mindehhez a családtagok támogató, segítő együttműködésére is szükségünk van, ennek érdekében olyan közös programokat szervezünk, amelyek erősítik a családban betöltött szerepek jelentőségét (gyermeknap, anyák napja, apák napja, családi nap). A családi kötelekeken túl, nemzeti és keresztény ünnepeink óvodai hagyományaink ápolása a közösséghez való tartozás érzését erősíti és segíti a gyermekeknek a szülőföldhöz való kötődés kialakulását. Hagyományos, nemzeti és keresztény ünnepeink, megemlékezéseink és programjaink:

- ▲ Ugrifüles családi sportnap
- ▲ Nyílt napok,
- ▲ Ovi-vásár
- ▲ Kicsik ünnepe (október 23)

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

- ▲ Mikulás ünnepség
- ▲ Karácsonyi ünnepség
- ▲ Nyitott óvoda
- ▲ Szülői munkadélután
- ▲ Madárkarácsony
- ▲ Farsang
- ▲ Bál
- ▲ Nemzeti ünnepre való megemlékezés (március 15)
- ▲ Húsvét
- ▲ Óvodai búcsú
- ▲ Manófesztivál
- ▲ Gyermek hete

A programok megvalósításának részleteit, az éves munkaterv tartalmazza.

- fogalmi gondolkodásuk alakítása

Időérzék, napszakok, napok, hetek, hónapok évszakok, év változásainak megéreztetésében segítségünkre vannak az otthoni élmények (szilveszteri programok, nyári szüneti élmények, stb), illetve az óvodában megünnepeelt születésnapok. Az óvodában a folyamatosan ismétlődő napirend, hetirend, és szokások is segítik a fogalmi gondolkodás kialakulását. A szervezett helyszíni megfigyelésekkel, az évszakokhoz kötődő tapasztalatszerzésekkel bővítjük ismereteiket

- tárgyi kultúra értékeinek megbecsülése, felfedezése

Közvetlen környezetükre, csoportjaik, óvodájuk játékeszközeinek óvására neveléssel, tágabb környezetükben Debrecen városban fellelhető nevezetességek megismertetésével (Nagytemplom, Debreceni Egyetem főépülete, Kossuth tér, Petőfi tér és csoportérdeklődés, és városi programok függvényében egyéb nevezetességek), helyszíni élményszerzéssel neveljük gyermekeinket az ember által alkotott tárgyi kultúra megbecsülésére. Olyan szakmai együttműködések alakítunk ki, amelyek segítik a gördülékeny szervezést.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

10.2.2 A külső világ tevékeny megismerése matematika tartalommal

Céljaink, feladataink:

- Legfőbb célunk a matematika iránti kíváncsiság, vonzalom felkeltése.
- Ismerjék meg, fedezzék fel a világ formai, mennyiségi, téri viszonyait.
- Legyenek képesek alapvető gondolkodási műveletek alkalmazására (analízis, szintézis, általánosítás, elvonatkoztatás, konkretizálás, összehasonlítás, megkülönböztetés, ítéletalkotás, következtetés, összefüggések meglátása).
- Legyenek képesek alapvető matematikai műveletek végzésére (összeadás, kivonás, pótlás, sorba rendezés mennyiség illetve nagyság szerint, sorozatok alkotása).
- Alakuljon ki 10-es számkörben számfogalmuk.
- Ismerjenek meg és használjanak matematikai fogalmakat pl: relációs jel, viszony fogalmakat: több – kevesebb – ugyanannyi; magasabb – alacsonyabb; szélesebb – keskenyebb; hosszabb – rövidebb; könnyebb – nehezebb.
- Legyenek képesek térből síkba való egyszerűbb leképezésekre.

Megvalósítás:

- a gyermekek motiváltságának biztosítása

Az érdeklődés felkeltését és fenntartását legegyszerűbben úgy valósítjuk meg, hogy figyelembe vesszük a gyermekek érdeklődésének irányát, biztosítjuk a játékos módszereket, a cselekedtetést, a felfedezés lehetőségét, az újrapróbálkozást, több érzékszerv által való ismerkedést, a megfelelő nehézségű feladatokat, az érthetőséget, és életszerűséget.

- formai, mennyiségi, téri, matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése

A matematikai tapasztalatok szerzésének többféle formáját alkalmazzuk. Elsődlegesen a cselekvésen alapuló felfedezés, próbálkozás lehetőségét biztosítjuk, de az óvodapedagógusok más módszert is alkalmaznak. Ilyen az

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

irányított, játékos tevékenység, az utánzás, a gyermeki kérdésekre adott válaszok, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenység.

- számfogalom alakítása, alapvető gondolkodási - matematikai műveletek végzése

Változatos játékos tevékenységek által, cselekedtetve, megfigyeltetve, a spontán adódó helyzetek kihasználásával, fokozatosan, sokat ismételve biztosítjuk a megismerését, alkalmazását, gyakorlását. Az óvodapedagógusok olyan játékeszközöket használnak, amelyek gyermek közeleiek, érzelmileg közel állnak hozzájuk. A játékok lehetnek saját készítésűek, de üzletben beszerezhetőek is. A gyermekekkel együtt készített játék eszközök a leghatékonyabbak.

- matematikai fogalmak helyes használata

Játékos helyzetek, cselekedtetés, tevékenység közben adódó matematikai fogalmakra felhívjuk a figyelmet, többször elismételjük, gyakoroljuk a helyes használatukat. Arra ösztönözzük a gyermekeket, hogy a mindennapok során helyesen alkalmazzák a megismert fogalmakat.

- matematikai tevékenységek szervezeti keretének biztosítása

A matematikai tevékenységeink szervezeti formája általában mikro csoportos, de lehet egyéni, páros, illetve csoportos foglalkoztatás is. Ezt a tevékenységet spontán beépítjük a délelőttbe, de a hét folyamán 1 alkalommal kiemelten kezeljük.

10.3 Verselés, mesélés

A gyermekek mentális higiéniájának, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfontosabb segítője a mindennapos mesélés, mondókázás és verselés. Az önállóan alkotott vers és mese, valamint annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása a gyermeki önkifejezés egyik leghatékonyabb módja. Hat a gyermek gondolkodására, kifejezőképességére, hozzájárul anyanyelvi szókincse gyarapodásához. A gyermek a mesélővel való személyes kapcsolatában érzelmileg biztonságban érzi magát. A mesehallgatás által belső képi világ jelenik

meg. Ez a belső képalkotási folyamat a gyermeki élményfeldolgozás legfontosabb formája. A mese hatására a gyermek emlékeiből viselkedésmódokat emel ki és bele tudja élni magát a szereplők helyzetébe, érzelmi állapotába. A vers és mese az anyanyelvi közegén át emberi kapcsolatokra tanít, erkölcsi normákat közvetít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését, az indulatok feldolgozását, és oldja a szorongást. Pedagógiai Programunkban ez a tevékenység kiemelt szerepet tölt be.

Céljaink, feladataink:

- A gyermekek aktív részesei legyenek a verselés, mesélés tevékenységnek.
- Ismerjék és szeressék meg a magyar népköltészet, a klasszikus és a kortárs gyermekirodalom alkotásait.
- Erősödjének a gyermekek pozitív személyiségjegyei.
- Táguljon a világról alkotott képük, bővüljenek ismereteik.
- Gazdagodjon érzelmi életük, formálódjon lelki jellemvonásuk, nőjön érzelmi intelligenciájuk, alakuljon erkölcs ítéletalkotásuk, empátiás készségük.
- Fejlődjön a gyermekek kommunikációs képessége, szókinccse, belső képalkotása, fantáziája, önbizalma, önkifejező képessége, önismerete.
- Fejlődjön a gyermek beszédtechnikája: helyes légzés, artikuláció, tempó, ritmus, időtartam, hangsúly, hanglejtés.
- A gyermekirodalmi alkotások anyanyelvi-kommunikációs mintája épüljön be a gyermekek beszédébe.
- Alakuljon a gyermekek esztétikum iránti igénye.
- Fejlődjön a közösségi, szociális érzelmük.
- Alakuljon nemzeti- és személyes identitásuk
- Használják, ismerjék és becsüljék meg anyanyelvüket.
- Alakuljon ki pozitív viszonyuk a könyvek iránt.

Megvalósítás:

- motiváltság, a mesehallgatáshoz való pozitív viszonyulás kialakítása
- Olyan meséket választunk ki, ami a gyermekek számára szórakoztató, felkelti a kíváncsiságukat, az érzelmeiket gazdagítja, találkozik a félelmeikkel, vágyaikkal,

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

és megoldási mintát kínál problémáikra.

A délelőtt lezárásaként egy héten át ugyanannak a mesének a meghallgatása történik, az óvodapedagógus változatos, színes előadasmódjában (mesélés, bábozás). A mese kezdetét zene jelzi. Amíg szól a megnyugtató, lecsendesítő zene, addig a gyermekek szabadon választhatnak, hogy leülnek-e a meseszőnyegre/mesesarokba mesét hallgatni vagy az öltözőben játszanak tovább. A mesei rituálé elősegíti a mesehallgatásra való érzelmi ráhangolódást. A mesegyertya gyűjtésével, a közösen elmondott mondókával, versikével megérkezünk a mesék világába. A mesét közösen fejezzük be, ezzel jelezve, hogy vissza kell térnünk a mesék birodalmából a valóságba, és elfűjjük a mesegyertyát.

A versek, mesék játékidőben a gyermeki igény és érdeklődés függvényében eljátszhatók, feldolgozhatók. Fejdíszek, bábok, díszletek, egyéb kellékek közösen történő elkészítésével segítjük elő a mese feldolgozását. A csoportokban sokféle bábfajta áll a gyermekek rendelkezésére, melyek stilizáltak, esztétikusak, jól életre kelthetők.

- irodalmi alkotások megszerettetése, ismereteik bővítése

A mindennapos mesélés alkalmával megismertetjük a gyermekeket a magyar népköltészet, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeivel, meséivel, a klasszikus és a kortárs magyar gyermekirodalom alkotásaival, illetve választunk más népek meséiből, verseiből, amely által bepillantást nyerhetnek kultúrájukba is. Az ismétlődéssel érzelmi biztonságot nyújtunk, segítjük a szöveg elsajátítását, a szereplőkkel való azonosulást, valamint új ismereteket adunk át.

- anyanyelvük ápolása, tisztelete, megbecsülése

Versek, nyelvtörők, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, dúdolók elsajátításával és a mesék dramatikus eljátszásával érjük el az anyanyelv ápolását. Kulturált beszédünkkel mintát nyújtunk a gyermekek számára, és arra sarkaljuk őket, hogy kerüljék a szleng és a sértő, durva

kifejezések használatát.

- kommunikációs képességek fejlesztése

Anyanyelvi játékokkal segítjük a gyermekek helyes beszédtechnikájának-, mondatalkotásának-, összefüggő beszédének alakulását, fejlődését. Gondolataik, élményeik, tapasztalataik, érzelmeik kifejezését beszélgető körök szervezésével, a pedagógus által irányított kérdésekkel, a gyermekek felé forduló értő figyelemmel biztosítjuk az egész nap folyamán.

Sokrétű, változatos gyermekirodalmi anyag megválasztásával gazdagítjuk, folyamatosan bővítjük a gyermekek szókincsét. A mesékkel, versekkel, nyelvtörőkkel épül be az anyanyelvi-kommunikációs minta a gyermekek beszédébe.

- személyiség komplex fejlesztése

Mesehallgatás és a mesék reprodukálása közben fejlődik belső képalkotásuk, fantáziájuk, önbizalmuk, önkifejező képességük, önismeretük. Bábjátékkal és dramatizálással fejlesztjük a produktív és reprodukív fantáziájukat, mellyel elősegítjük a verbális terület fejlődését. A mesehősökkel való azonosulásukkor oldódnak feszültségeik, gátlásaik, szorongásuk csökken. A mese lehetséges és megfelelő viselkedésmintákat nyújt. Lehetőséget teremtünk a gyermekek saját vers-, és mesealkotására annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálására, ezáltal fejlesztjük kreativitásukat. A mesék mondanivalója, erkölcsi tartalma, gazdagítja érzelmi életüket, formálja lelki jellemvonásukat, növeli érzelmi intelligenciájukat, alakítja erkölcsi ítéletalkotásukat, fejleszti empátiás készségüket.

- közösségi, szociális érzelem fejlesztése

Az irodalmi élmények átélése lehetőséget biztosít az együttes élmény átélésére, mely által erősödik a gyermekek szociális érzékenysége és alakulnak magatartásformáik. A közös mesehallgatás, verselés, dramatikus mesejáték, bábozás, egymás közötti szerepfelosztása közben fejlődik a gyermekek problémamegoldó -, kivárási képessége, türelme, együttműködése, stb.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

- a könyvek megszerettetése, olvasóvá nevelés

Hisszük, hogy a rendszeresen mesét hallgató gyermekből lesz olvasó felnőtt. Egész nap során biztosítjuk a gyermekeknek a könyvekhez való szabad hozzáférést. Könyvtárlátogatásokkal igyekszünk kialakítani a gyermekekben a könyvekhez fűződő pozitív érzelmi viszonyulást, az olvasóvá nevelés megalapozását. Az aktuális tematikákhoz kapcsolódóan biztosítjuk a témákhoz illeszkedő könyveket, folyóiratokat, magazinokat, amit gyűjtő munka keretében a gyermekek is behozhatnak az intézménybe. A gyermekekkel lehetőség szerint a Vojtina Bábszínház előadásait is látogatjuk.

10.4 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés és a zenélés a gyermek számára öröm – élmény forrás. A zenei nevelés felkelti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Fejleszti a gyermekek zenei hallását, zenei emlékezetét, ritmusérzékét, alkotókedvét, mozgáskultúráját. Elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával. Az ének-zene tevékenységet játékba integráljuk, biztosítjuk a megfelelő motivációt, feltételeket, a gyermekek bekapcsolódása önkéntes. A távolmaradó gyermekek tovább játszhatnak, de játékkal nem zavarhatják meg a résztvevőket, valamint bármikor bekapcsolódhatnak.

Hisszük, hogy a néptánc alapelemeinek megismertetésével megalapozzuk a gyermekek nemzeti identitás tudatát, hazaszeretet érzését. Felkeltjük bennük a népi kultúra iránti érdeklődést, a hagyományok tiszteletét, nyitottá tesszük őket a folklór iránt. A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük, az aktuális témát e mellett alkalmanként beépítünk nemzetiségi, etnikai kisebbség kultúráját tükröző dalokat. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában. A zenei anyag feldolgozása

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

Kodály Zoltán irányelvei és Forrai Katalin szakmai útmutatása alapján történik.

Céljaink, feladataink:

- Fejlődjön zenei képességük, formálódjon zenei ízlésük, esztétikai fogékonyságuk és érdeklődjenek az ének-zene tevékenység iránt.
- Bővüljön a gyermekek zenei szókincse.
- Sajatítsák el a gyermektánc és néptánc alapjait.
- Váljanak befogadóvá a zenehallgatás élményére.
- Alkalmazzák kreatívan zenei ismereteiket.
- Erősödjön nemzeti identitástudatuk.

Megvalósítás

- motiváltság, az ének, zene, énekes játék, gyermektánchoz való pozitív viszony kialakítása

A gyermekek számára a zenélés váljon örömmé. A zenei tevékenységekhez szükséges eszközök, ritmushangszerek (különböző méretű dobok, csörgő dobok, csörgők, különböző méretű cintányérok, ritmus botok, triangulum, xilofon, furulya stb.) a gyermekek számára könnyen hozzáférhető helyen vannak, változatosak és esztétikusak, a nap folyamán bármikor szabadon használhatóak. A gyermekekkel közösen készített ritmusjátékos eszközök (termés csörgők, pengettyűk) játékként vannak jelen a polcokon. Az egyéni képességektől függetlenül biztosítjuk, hogy a gyermekek zenei aktivitása kibontakozhasson. A közös éneklés, zenélés, közben pozitív érzések, élmények érik a gyermekeket, melyek arra ösztönzik őket, hogy egyedül, önállóan is énekeljenek. Az énekek, dalos játékok a gyermeki igény és érdeklődés függvényében játékidőben is eljátszhatók, feldolgozhatók. Ilyenkor a játék témáját gazdagítják, hangulatát fokozzák.

- a zenei élmények befogadásához szükséges nyugodt, oldott légkör biztosítása
A csoportszoba meghatározott helyén (zenesarok) kezdeményezzük a zenei tevékenységeket. Úgy alakítjuk a csoport szokás- és szabályrendszerét, hogy a

tevékenységben résztvevő gyermekeket ne zavarja a többi játszócsoport.

- zenei képességterületek fejlesztése

Olyan ingergazdag környezetet alakítunk ki, amely serkentőleg hat a zenei készségek, képességek fejlődésére. Az életkorhoz igazított, változatos zenei anyagok megválasztása fejleszti a gyermek ütem-, és ritmusérzékét, belső hallását, a zenei relációk (magas-mély, halk-hangos, gyors-lassú) megkülönböztetését. Fejlesztjük hangdifferenciáló képességüket, a különböző zörejangok és egymás hangjának felismerése, megkülönböztetése által. A közös ének-zenei tevékenységek során alakítjuk ki a helyes éneklési hangerőt, hangszínt, hangsúlyt, beszédritmust. Hangképző szótagok éneklésével segítjük a magán-, és mássalhangzók pontos képzését, kiejtését. Az énekes játékok változatos szövegével a gyermekek szókincsét is bővítjük. Tiszta énekléssel, énekes játékokban történő aktív részvétellel mintát nyújtunk a gyermekek számára.

Az énekes játékok szabályainak betartásával erősítjük szabálytudatukat. Bizonyos énekes játékok a kapcsolatfelvétel és együttműködés szempontjából fontossá válhatnak. A társak érintésével, a páros táncokkal, az egymásra figyellel, a közös táncos mozdulatokkal, lüktetésekkel erősítjük az összetartozás érzését.

Táncos mozgásformák megismertetésével elősegítjük mozgáskultúrájuk harmonikus fejlődését, téri tájékozódó képességük erősödését. A szerepes dalos játékokon keresztül fejlesztjük a helyes térközszabályozást, az érzelmi megnyilvánulások sokszínű kifejezését.

Szabad teret adunk zenei kreativitásuk kibontakoztatására, improvizációra.

- zenei ízlésük, esztétikai fogékonyságuk alakítása

A közös énekléssel, mozgással, táncsal, sokszínű zenei anyag megismertetésével, bemutatásával, gyakorlásával formáljuk zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni képességeit az énekes dalanyag és a zenei képességfejlesztés kiválasztásánál. Az évszakokhoz, néphagyományokhoz és az

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

ünnepekhez igazodunk, valamint beillesztjük a kortárs művészek alkotásait is.

- zenei ismeretek kreatív alkalmazása

A szabad játék alatt lehetőséget teremtünk a zenei fantázia fejlesztésére énekelve köszönéssel, beszélgetéssel, ismert mondókára, dalra dallam kitalálásával. Zenei ismeretek kreatív alkalmazására ösztönözzük őket kreatívan zenei kérdés – felelet, improvizatív szövegek kitalálásával, a pedagógus személyes mintaadásával és a pozitív minta kiemelésével.

- a népi kultúra, hagyományok iránti érdeklődés felkeltése

Az igényes dalanyag megválasztásával és népi, illetve ritmus hangszerek használatával felkeltjük érdeklődésüket az éneklés, zenei hangok, ritmus és mozgáskifejezés iránt.

Intézményünkben rendszeresen szervezünk hangszeres bemutatókat, melynek alkalmával konkrét tapasztalatot szerezhettek a népi és egyéb hangszerekről is.

A gyermekek számára a szabad játék folyamán is biztosítjuk a népi énekes gyermekjátékok, a gyermeki néptánc alapjaival való ismerkedés lehetőségét. Biztosítjuk a csoportokban a ritmushangszerek szabad használatát, zenei alkotásokba való bevonását.

- a gyermektánc, néptánc alapjainak elsajátítása

A néptánc alapjait élményszerzés és az on-line felületek adta lehetőségek kihasználásával igyekszünk megismertetni, megszerettetni, e mellett meghatározó a pedagógus pozitív hozzáállása. A gyermekeket megismertetjük a különböző mozgás-, és térformákkal (kaputartás, vonulások, hullámvonal, keresztfogás), táncmozdulatokkal (páros sarokemelés, sarokkoppintás, zárólépés oldalra, forgás egyedül és párban).

10.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

A vizuális ingerek élményt jelentenek a gyermekek számára, amelyet a rajzolás, festés, mintázás során újraalkothatnak. Felkeltik a gyermekek beszédkedvét, tevékenységi vágyát. Az élmények feldolgozása során a gyermekek újraélik azokat az eseményeket, amelyekhez közel kerültek. Az élmények motivációt jelentenek alkotó vágyuk kibontakozásához.

A vizuális nevelés összetett, sokszínű nevelési terület. Magában foglalja a rajzolást, a festést, mintázást, az építést, képalakítást, a konstruálást, a kézimunkát, a műalkotásokkal való ismerkedést és a környezet alakítást. A megfigyelés és ábrázolás által formálódnak a gyermekek képzetek, gazdagodik élmény – és fantáziaviláguk, tartalmasabbá válnak fogalmaik. Az építő, ábrázoló, alakító tevékenység segíti gyermekek téri, formai és színeképzetek kialakulását, gazdagodását. A művészeti – és népművészeti alkotásokkal (rajzok, festmények, szobrok, tárgyak, épületek...) való ismerkedés során fejlődik szépérzékük, értékelő képességük, értékítéletük.

Céljaink, feladataink:

- Fejlődjön a gyermekek esztétikai érzéke, szép iránti fogékonysága.
- Alakuljon ki a tevékenységhez fűződő pozitív érzelmi viszonyulásuk.
- Ismerkedjenek meg változatos anyagokkal, technikai eljárásokkal, eszközökkel.
- Ismerjék meg nemzeti szimbólumainkat, szerezzenek tapasztalatot a népi kultúráról, különböző mesterségekről.
- Szerezzenek jártasságot az eszközhasználatban és a technikai kivitelezésben.
- Fejlődjön finommotorikájuk, kreativitásuk, egyéni vizuális kifejezőképességük.
- A vizuális tevékenységek közben törekedjenek az esztétikusságra, igényességre.
- Legyenek képesek a vizuális ingerek, élmények befogadására.
- Fejlődjenek pszichikus funkcióik, értelmi -, érzelmi-, szociális képességeik.
- Alakuljon szín-, és térlátásuk, valamint formaismeretük.
- Épüljenek be szókincsükbe a vizuális technikákra és eszközökre vonatkozó

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

szakkifejezések.

- Legyenek képesek az elkészült alkotásokra vonatkoztatva, véleményük megfogalmazására. Alakuljon ön- és társértékelésük.

Megvalósítás:

- vizuális ingerek, élmények befogadása, esztétikai érzék fejlesztése

Élményszerző sétáink során ráirányítjuk és felhívjuk a gyermekek figyelmét, az őket körülvevő világ (természeti és épített környezet) szépségeire. Kihasználjuk az infokommunikációs eszközök adta lehetőségeket, melynek segítségével olyan vizuális tapasztalathoz is juthatnak a gyermekek, amelyeket közvetlenül nem élhetnek át.

- a tevékenységhez szükséges eszközök, anyagok, technikák megismertetése és a gyakorlatban történő alkalmazása

A mindennapokban biztosítjuk a tevékenységhez szükséges feltételeket (hely, idő, eszköz, anyag, előzetes élmény). A csoportszobában állandó helyszíne van az alkotó – alakító tevékenységnek, melyet helyzettől függően, szükség szerint módosítunk. Törekszünk a változatos, újszerű, minőségi, a gyermekek életkorához igazodó eszköztár biztosítására. Fontosnak tarjuk a környezettudatos szemlélet formálását, ennek érdekében folyamatos gyűjtőmunkát szervezünk (dobozok, flakonok...) és megismertetjük őket az újra hasznosítással. Lehetőséget adunk a gyermekeknek arra, hogy az eszközökhöz, anyagokhoz a nap bármely szakában hozzáférjenek és szabadon, önállóan tevékenykedjenek. Nagy figyelmet fordítunk a helyes eszközhasználatra és ezáltal a megfelelő fogásmódok kialakítására, gyakorlására.

Életkortól függően, változatos technikai megoldásokkal dolgozzuk fel a vizuális témákat, szem előtt tartva a fokozatosság és a differenciálás elvét. A technikák alkalmazása közben, sokféle anyaggal megismertetjük a gyermekeket. A felsoroltak valamint a szervezett és a szabadon választott forma biztosításával egyaránt elősegítjük a tevékenységhez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakulását.

- finommotorika, kreativitás, munkavégzés közbeni igényesség alakítása

A változatos vizuális technikák alkalmazásával és az eszközhasználattal elősegítjük a gyermekek finommotorikus képességének fejlődését. Munkavégzés közben arra ösztönözzük őket, hogy figyeljenek munkájuk és környezetük tisztaságára. Ennek belsővé válását elősegíti a csoportokban kialakított, a vizuális tevékenységhez fűződő szokás – és szabályrendszer (pl. festőpóló, kötény, önálló asztaltörlés, munkadarabok elhelyezése...). Lehetőséget adunk számukra, hogy elképzeléseiket szabadon megvalósíthassák (szabad anyag-, eszközhasználat) és produktumaikat akár több napon át készíthessék. A vizuális tevékenység valamennyi tevékenység területtel szoros kapcsolatban áll. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a séták, kirándulások és a vers-, mesehallgatás során átélt élményeiket vizuális formában is megjeleníthessék. Képi illusztrációkat és a mesék eljátszásához szükséges eszközöket egyaránt készíthetnek (bábok, hátterek, díszletek, fejdíszek...). Ezek mellett készíthetnek hangszereket, játékeszközöket és egyéb használati tárgyakat is.

- akarati tulajdonságok, szociális – és értelmi képességek fejlesztése

A tevékenységek közötti koncentráció biztosításával fejlesztjük a gyermekek értelmi képességeit, bővítjük ismereteiket.

A gondolkodási műveletek, pszichikus funkciók és a keresztcsatornák (szem – kéz koordináció) fejlődését a tevékenység közben adott feladatok megértése és végrehajtása egyaránt elősegíti. A közös alkotások készítése közben lehetőséget biztosítunk az akarati tulajdonságok, szociális személyiségjegyek kibontakoztatására: együttműködés, alkalmazkodó képesség, összedolgozás...

- szín-, és térlátás, valamint formaismeret alakítása

A délelőtti tevékenységek alkalmával előnybe részesítjük az építő – és konstruáló játékok használatát. A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenység során, játékhöz elkészített eszközök (távcső, kalap, állatok, fák, belépőjegyek...) hozzájárulnak a gyermekek szín-, forma- és térlátásának fejlődéséhez.

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

- szókincsbővítés, véleményalkotás

Tevékenység közben az eszközök, anyagok, technikák pontos megnevezése és folyamatos használat által bővítjük a gyermekek passzív és aktív szókincsét.

A munkavégzés közben alkalmazott ösztönző módszerekkel segítjük a gyermekek ítéletalkotását, önismeretét. Az elkészült produktumok közös megtekintése kapcsán lehetőséget nyújtunk az ön – és társértékelésre, melyet segít a pozitív példa kiemelése és a pedagógus személyes példaadása.

- nemzeti szimbólumok, népi kultúra és mesterségek megismerése, hagyományok ápolása

Óvodánkban megünnepeljük és részt veszünk olyan programokon, eseményeken (Március 15., Debrecen város napja, kiállítások megtekintése), amelyek által a gyermekek megismerkedhetnek a nemzeti kultúránkkal és szimbólumainkkal. Figyelmet fordítunk a népi hagyományok és az intézményünkben működő hagyományaink ápolására és a tevékenységekbe való beépítésére (Húsvét, Karácsony, farsang, Kicsik ünnepe, almaszüret, egészséghetek, Anyák napja, Apák napja, Óvodai búcsú, Manófesztivál...).

A népi mesterségek megismertetésére felhasználjuk online felületek által nyújtott információkat és alkalmanként sétákat, kirándulásokat szervezünk, ahol a gyermekek konkrét tapasztalatokat gyűjthetnek.

10.6 Mozgás

Az óvodáskor a természetes mozgáskészségek tanulásának, fejlődésének, formálódásának időszaka. A mozgásos tevékenységek öröme alapozza meg azt a szemléletmódot, mely az egészség megőrzésében, megóvásában, az egészséges életmódra nevelésben kiemelkedő fontosságú. A mozgásos játékok, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességekre, különösen az erő, a gyorsaság fejlődésére, melyek a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését befolyásolják. A mozgás végzésekor felszabadul a gyermekben a felhalmozódott gátlás, szorongás. A mozgás elősegíti az alkotó fantáziát, hatására

a gondolkodás összerendezettebbé válik. A mozgás és tevékenység útján szerzett tapasztalataik során értik meg és dolgozzák fel az őket körülvevő szűkebb és tágabb környezetük információit.

Céljaink, feladataink:

- Fejlődjenek a gyermekek kondicionális és koordinációs képességei.
- Váljon belső igényükké, örömforrássá a mozgásos tevékenységek végzése.
- Ismerjék a lehetőségeket és a nap bármely szakában igény szerint elégítsék ki természetes mozgásigényüket a megbeszélte szabályok betartásával.
- Fejlődjön mozgáskultúrájuk, mozgásuk váljon harmonikussá, összerendezetté.
- Fokozódjon szervezetük edzettségi állapota.
- Tudatosuljon bennük a mozgás egészségmegőrző szerepének fontossága.
- A testi deformitások megelőzése érdekében erősödjön vázizomzatuk.
- A mozgás segítse elő akarati tulajdonságaik (siker-kudarccsűrűség...), szociális képességeik (egymásra való odafigyelés, közösségi magatartás...) és értelmi képességeik (gondolkodás fejlesztése, keresztcsatornák működtetése...) alakulását.
- Épüljenek be szokásainkba a mozgásra vonatkozó szakkifejezések.
- A balesetek megelőzése érdekében tudatosuljanak a gyermekekben a mozgásos tevékenységekre vonatkozó szabályok.

Megvalósítás:

- kondicionális, koordinációs képességek és a mozgáskultúra fejlesztése
- Napirendünk szerves részét képezi a szabad és az irányított mozgásos tevékenységek szervezése. A mozgástapasztalatok bővítésére a szabad mozgás mellett, életkortól függően, heti 1-2 alkalommal tartunk szervezett mozgásos tevékenységet a tornateremben, illetve az udvar erre a célra kijelölt területén. A mozgásanyag összeállítása során figyelembe vesszük a gyermekek anatómiai felépítését, egyéni és életkori sajátosságait, hangsúlyt helyezve a fokozatosság, a differenciálás, az egymásra épülés elvének érvényesítésére.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email: ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

- a mozgás megszerettetése, mozgásigény kielégítése

Fontosnak tartjuk a játékoság elvének érvényesülését. A foglalkozások és a szabad mozgás során hangsúlyt helyezünk a játékos feladatadásra és a mozgásos játékok előtérbe helyezésére.

Az óvodai környezet alakítása során arra törekszünk, hogy minél gazdagabb mozgáslehetőséget biztosítsunk a gyermekek részére. Csoportszobáinkat úgy rendezzük be, hogy legyen lehetőség a nap bármely szakában eszközzel vagy eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában a mozgásra, nagyobb mozgást igénylő játékokra, tevékenységekre. A tornaterem és az udvar a kötelező mozgásos (testnevelési) foglalkozások, a mindennapi mozgás valamint a spontán mozgás lehetőségeinek a színtere. Tornatermünk nagy, eszköztárunk gazdag. Óvodánk udvara nagy, fás, ligetes. A különböző felületek (homokos, füves, betonos), a domb, az udvari játékeszközök alkalmasak a mozgásos feladatok végzésére, gyakorlására minden évszakban.

- egészségmegőrzés, a szervezet edzése

A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás), testi képességeinek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, hajlékonyság) fejlesztésével és a szabad levegőn való tartózkodással (lég – és napfürdőzést) igyekszünk edzettségi állapotukat fokozni.

A mindennapokban hangsúlyt helyezünk az egészséges életmód alakítására, az egészségtudatos gondolkodás megalapozására. Ezért a tervezett és a szabad mozgásos tevékenységek mellett különböző óvodai programokat is szervezünk (egészséghetek, családi sportnap, manófesztivál – gyermekek hete, kirándulások, séták, ovis tábor).

A gyermekek lelki egészségének védelme érdekében a foglalkozásokba alkalmanként beépítjük a relaxációs mesét.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

- prevenció, testi deformitások megelőzése

Napjainkban a helytelen, mozgásszegény életmód következtében egyre több a különböző testi deformitásokkal rendelkező gyermek. A megelőzésre, prevencióra óvodánkban különös hangsúlyt fektetünk. Ennek érdekében fontosnak tartjuk a mozgásra fordított, megfelelő mennyiségű idő biztosítását, a szervezett foglalkozásokba való tartásjavító mozgáselemek beépítését, a témához kapcsolódó továbbképzéseken, előadásokon való részvételt.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az egyénre szabott prevenciós és korrekciós fejlesztés céljából szakemberek segítségét kérjük.

- akarati tulajdonságok, szociális – és értelmi képességek fejlesztése

A mozgásos tevékenység kedvezően hat a gyermeki személyiség fejlődésére. A közös mozgás, játék szervezésével igyekszünk pozitívan befolyásolni gyermekek alkalmazkodóképességének, frusztrációs toleranciájának, kitartásának, együttműködő és empátiás képességének alakulását. Változatos módszerek alkalmazásával erősítjük önuralmukat, önbizalmukat, önértékelésüket.

A feladatadatok megértése és végrehajtása elősegíti a gondolkodási műveletek, pszichikus funkciók, a keresztcsatornák (szem – kéz, kéz – láb...koordináció) fejlődését. A tevékenységek közötti koncentráció biztosításával fejlesztjük értelmi képességeiket, bővítjük ismereteiket. A szervezett mozgás foglalkozások során a jeles napokhoz, az aktuális témához kapcsolódva szervezzük a tevékenységet (pl. keretjáték).A szabad mozgás jó lehetőséget biztosít a gyermekek számára a népi mozgásos játékokkal való ismerkedésre.

- kommunikáció fejlesztése, szókincsbővítés

A mozgásos tevékenységek szervezése során rendszeresen használjuk a különböző szakkifejezéseket (eszközök, gyakorlatok megnevezése, vezényszavak...), melyek ezáltal folyamatosan beépülnek a gyermeki gondolkodásba.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA

4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2

Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com

OM: 201903

- baleset megelőzés

A mozgásos tevékenységekhez kapcsolódó szokások – szabályok megismertetésére és betartatására folyamatosan kiemelt figyelmet fordítunk. A nevelési év elején, az óvodai élet minden területére kiterjedően megbeszéljük a gyermekekkel a balesetek elkerülésére vonatkozó, legfontosabb szabályokat. A szervezett tevékenység tervezése során tudatosan átgondoljuk a gyakorlatok egymásutániségát, a szükséges eszközöket és azok elhelyezését. A gyakorlatok bemutatása/bemutattatása közben felhívjuk a figyelmet a helyes kivitelezésre és az esetleges balesetveszélyre.

10.7 Munkajellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, mely a játékkal sok vonatkozásban mutat hasonlóságot. Az első munkavégzéssel kapcsolatos tevékenységek a szülők utánzására épülnek, szimbolikus játékok formájában valósulnak meg.

Gyermekeink munkaélményei a szülők, nagyszülők lakás körüli munkájából és a személyük ellátásával kapcsolatos munkákból táplálkoznak. Több családnak van hétvégi kertje és néhányan kertés házban élnek. Ezeknek a gyerekeknek van csak közvetlen tapasztalata a kerti munkáról, termelő munkáról. Kiemelten fontos, hogy segítségünkkel valamennyi gyermekünket hozzásegítsük ilyen élményekhez (almaszüret, tehenészet, kukoricatörés, stb).

Célunk, hogy a munka a személyiségfejlődés folyamatában aktív, cselekvő tanulással önálló tevékenységgé váljon.

A felelősségteljes munkavégzés megalapozása az alábbi tevékenységeinkben valósul meg:

- önkiszolgálás /alapvető szokások kialakítása/
- megbízatások (segítés a pedagógusnak vagy más felnőtteknek, gyermeknek)
- naposi munka vállalás vagy kijelölés alapján
- környezet - és növénygondozás a csoportszobában és az udvar kijelölt részén, az évszaknak megfelelően
- állatgondozás (csoportonként vállalt feladat)

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

- mogyoró szüret ősszel az udvaron (szedés, szárítás, felhasználás)
- udvaros munkájának megfigyelése, segítségnyújtás szervezett vagy önként vállalt formában
- dajka néniknek segítségnyújtás szervezett vagy önként vállalt formában (játékok mosása, fogkrém osztása, sepregetés, szalvéta hajtogatása, ágyazás, székek fel-lerakása, stb.)

A folyamatban sok-sok tapasztalatot szerez a gyermek a szűkebb és tágabb környezetéből.

Fejlődik kitartása, önállósága, céltudatossága, felelőssége, szervezőkészsége, siker és kudarctűrő képessége. Kialakulnak a munkavégzéshez szükséges attitűdök.

A gyermeki munkában biztosítjuk a tudatos szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és a folyamatos konkrét, reális értékelést.

10.8 Tevékenységekben megvalósuló tanulás, a tanulás támogatása

Pedagógiai gyakorlatunk alapja a gyermekismeret. A nevelési folyamat funkcióinak - motiválás, aktivizálás, differenciálás - megfelelő alkalmazása segíti az alapképességek kibontakoztatását, fejlesztését és lehetővé teszi a képesség - hierarchiák stabil fejlesztését a tevékenységek során. Valamennyi alapképesség fejlesztésénél követelmény az igényes válogatás. Differenciáló személyiségfejlesztésünk alaptörvénye: minden gyermek önmagához képest fejlődjön.

Az óvodai tanulás tevékenységekben megvalósuló tanulás. Folyamatos, jelentős részben játékos, utánzásos, spontán tevékenység, mely a teljes személyiségfejlődésre irányul. Az egész nap folyamán adódó és szimulált helyzetekben, természetes környezetben, az óvónő által szervezett, kezdeményezett tevékenységekben, és a gyermekek szabad játékában valósul meg. Feltétele a gyermek cselekvő aktivitása.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

Célja:

- a gyermekek kompetenciájának fejlesztése,
- attitűdök erősítése,
- képességek fejlesztése
- kreativitásuk erősítése

Az óvodapedagógus épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Az óvodai tanulás támogatásának lehetséges és alkalmazható formái:

- utánzásos minta, modellkövetés, magatartás és viselkedéstanulás (szokások alakítása)
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- gyakorlati problémamegoldás
- a tanulás lehetőségének biztosítása minden gyermek számára az óvodapedagógus által kezdeményezett és szervezett foglalkozásokon,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés, kísérletezés
- cselekvéses tanulás,
- keretjáték: a keretjáték lényegében egy olyan módszer, amely segít felkelteni és fenntartani a gyermekek motiváltságát. A komplex, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységnek a metodikáját a tematikus tervhez igazodó történet, mese adja, amelyre az óvodapedagógus felfűzi a különböző logikusan egymásra épülő, cselekedtető, több érzékszervre ható, megoldandó feladatokat. Ezek a feladatok mindig egy fő cél elérését szolgálják (segítenek megtalálni a királylányt, legyőzni a kalózokat, kincset keresni, stb). A feladatok megoldása során fejlődik a gyermekek képessége, teljes személyisége.

Az óvodai tanulás, tervezés, szervezés legfontosabb elvei:

- a játék meghatározó szerepe
- individuális szemlélet

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

- konstruktív pedagógiai szemlélet
- komplexitás a tevékenységrendszerben

Individuális pedagógiai szemléletmód

A gyermekek közötti különbségek felismerésére épülő fejlesztés, amely minden gyermeket figyelembe vesz a maga fejlettségi szintjén, és az egyén lehetőségeiből indul ki. Az individuális szemlélet a személyre szabott célok, az erősségek, gyengeségek és igények figyelembe vételével, pozitív értékeléssel való fejlesztés.

Az individualizált szemléletmód megvalósításának legfontosabb módszere a **differenciálás**. A gyermek oldaláról a döntés és választás lehetőségét jelenti.

A differenciált fejlesztés feltételei:

- a gyermek egyéni megismerése (veleszületett egészségkárosodás erősségek, fejlesztésre szoruló képességek regisztrálása, személyiséglap vezetése)
- a gyermekek folyamatos megfigyelése
- a gyermekek munkáinak elemzése.

A gyermekek oldaláról differenciáltan kezeljük problémaérzékenységüket, érdeklődésüket, döntési helyzetekben magatartásukat, megvalósításhoz való viszonyukat.

A tevékenységek oldalairól figyelembe vesszük:

- a szabadon választott önálló, és a társakkal folytatott játékot
- a nevelővel folytatott közös játékot
- a képességfejlesztő (szabály) – és didaktikai játékokat
- a játék és a tanulás-tapasztalatszerzés kapcsolatát
- játék – tanulás – munka kapcsolatot

A differenciálás módjai:

- Lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek, hogy a különböző nehézségű

feladatok közül választhasson.

- Biztosítjuk, hogy különböző eszközökkel, anyagokkal, technikai megoldásokkal tevékenykedhessenek.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy választhassanak a szervezeti keretek és munkaformák között (egyéni, mikro-, makro csoport).
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy dönthessenek, milyen mélységben, és aktivitással kapcsolódnak be a folyamatokba.
- Ellenőrzést, értékelést az egyéni képességekhez igazítjuk.
- Egyénre szabott módszereket alkalmazunk.

Konstruktív pedagógiai szemlélet

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekeket folyamatosan tevékenykedtessük. Ezáltal hozzászoktatjuk őket ahhoz, hogy ne unatkozzanak, hanem a rendelkezésére álló időkeretet konstruktív tevékenységekkel töltsék ki, s önállóan keressenek önmaguk számára értelmes feladatokat és tevékenységi lehetőségeket.

Az önfejlesztő magatartás - és tevékenységformák az egyén fejlődésének eredményességének, sikereinek pedagógiai feltételei.

A folyamatos tevékenykedtetés során fontos a gyermeki motiváció fenntartása. A pedagógus különböző tevékenységi alternatívákat kínál, illetve a gyermek érdeklődésének megfelelő tevékenységek feltételeit teremti meg.

Óvodában létfontosságú, hogy a gyermek önállóan, befogadóképességének megfelelően építse fel tudását, alkossa meg elképzelését a világról. Cselekvő, aktív részese legyen a körülötte zajló események megtapasztalásának.

A felfedezéseket a felnőtt közreműködésével, de önállóan végezze.

Akkor válik a gyermek konstruktívvá, ha a pedagógus:

- lehetőséget ad a hibázásra, javításra, önkorrekcióra
- nem dönt a gyermek helyett, hanem vezeti, segíti őt a folyamatban
- nem parancsol, hanem felhívja a gyermek figyelmét a lehetőségekre
- ráerőltetés helyett felkínál ötleteket
- uralkodás helyett irányít

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

- büntetés helyett segít
- ösztönzi a kreativitást, és az eredetiséget
- megérti, tudja, hogy a tanulás jutalma: maga a felfedezés
- megfelelő környezet biztosítása, melyben lehetősége nyílik a gyermeknek: egyéni tevékenységre, ismeretszerzésre, tapasztalatokra, új információkra

Komplexitás megvalósítása a folyamatos tevékenység rendszerben

Kiemelt feladatunk az egyes tevékenységi formák, valamint az egyes műveltség tartalmak megjelenítése, egymásba való átmenetének biztosítása.

Tevékenységen belül:

A témát megjelenítjük lehetőleg valamennyi tevékenységi formában

- játékban
- tanulási tevékenységek között
- játék – tanulás között
- játék – munka között
- munka – tanulás között.

Tartalomban:

Az egyes műveltségtartalmak együttes megjelenése, valamint egymásba való átmenete a heti témakörök feldolgozásában valósul meg. A sokrétegűséghez tartozik az integráció. A komplex az összetettségre, az integráció az egységesítésre utal.

Integráció:

Egy - egy témakörön belül különböző tevékenységközpontokban és sokféle vezérfonal mentén valósulhat meg.

Integrálódhatnak a tevékenységek:

- közös élmény szerint
- kiemelt képességek szerint
- munkafolyamatok szerint
- tartalom szerint

Az integrálás megköveteli, hogy a gyermekekkel foglalkozó pedagógus minden

területet ugyanolyan hangsúlyosan kezeljen.

11 A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

11.1 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Intézményünkben tilos a hátrányos megkülönböztetés és minden olyan különbségtétel, kizárás, korlátozás vagy kedvezés, amelynek célja vagy következménye az egyenlő bánásmód megszüntetése, vagy akadályozása.

Intézményünk nyitott a különböző kultúrából érkező gyermekek fogadására.

Feladataink:

- a különböző kultúrából érkező gyermekek önazonosságának megőrzése, szokásaik megtartásával (pl. étkezés, öltözködés, nyelvhasználat...)
- pontos nyilvántartás vezetés a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről
- a hiányzások figyelemmel kísérése
- az óvodai felvételnél a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek előnyben részesítése
- ha a szociálisan hátrányos helyzetű gyermek fejlettsége az intézmény átlagánál rosszabb, akkor kiemelt fejlesztésre van szüksége, különös tekintettel motivációjának - és képességeinek fejlesztésére
- intézményünk fejleszti szolgáltatásainak minőségét, amivel elérjük, hogy a gyermekek szeretik az óvodát és fejlődnek képességeik
- személyiségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatosan módszereink, teendőink folyamatos korszerűsítése, társadalmi változásokhoz való alkalmazkodás
- az óvodába járást akadályozó egyedi tényezők lehetőség szerinti elhárítása.

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

11.2 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztésének, fejlődésének segítése

„Vegyétek észre, ha egy gyerek különleges, nem azért különleges, mert különb akar lenni, hanem azért, mert nem tud más lenni.” (Szabó Magda)

Kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekek:

- a sajátos nevelési igényű gyermekek,
- a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermek,
- a kiemelten tehetséges gyermek

Intézményünk felvállalta, hogy befogadja a hallássérült gyermekeket.

Hallássérült gyermekekkel kapcsolatos elvek és feladatok:

A debreceni Pedagógiai Szakszolgálat kérésére a Hallásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság vizsgálja a hallássérült gyermekeket, és javasolja normál óvodai csoportba történő integrálását. Feladatunk a szoros együttműködés a gyermekek szüleivel hogy a felmerült tanulási szituációkat azok nyelvi körét otthon is megerősítsék. Kapcsolatot tartunk a gyermek speciális nevelési szükségleteiben járatos szurdopedagógussal, aki együttműködési szerződés keretében biztosítja az intézményünkbe járó hallássérült gyermekek speciális fejlesztését. Olyan fejlesztési programot valósítunk meg, amely segíti a hallássérült gyermekek beilleszkedését a csoportba.

Napi ellenőrzés:

- Be van-e kapcsolva a hallókészülék - „M” jelzés
- Jó állapotban van-e a szerkezet? Nem torzít?
- Elég hangos-e?
- Működik-e? Pótelem biztosítása.
- Közelről hallja, jól látja a pedagógust a kommunikáció során.

Sikeres integráció feltételei:

- megfelelő törvényi szabályozás
- elfogadó, befogadó óvodai légkör

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

- egyéni képességekhez igazodó fejlesztés
- differenciált tanulásirányítás
- szoros együttműködés szülőkkel, gyógypedagógussal.

A **sajátos nevelési igényű gyermekek** önbizalmát erősíti az a tény, hogy a normál óvodai közösség teljes értékű tagjai. Integrált oktatásuk elősegíti a pozitív én-kép kialakulását. A hátrányok leküzdésének segítéséhez szakemberek - gyógypedagógus, logopédus, szurdopedagógus, mentálhigiénikus - segítségét vesszük igénybe.

Feladatunk:

- az elvárások a gyermekek fejlődési üteméhez való igazítása
- a számukra problémás területek fejlesztése
- túlterhelés elkerülése
- a sajátos nevelési igényből adódó nagyobb mértékű differenciálásának, speciális eljárások alkalmazásának, kiegészítő fejlesztésének, biztosítása
- az elért eredmények értékelése
- egyéni sikereket segítő tulajdonságok fejlesztése
- szülők megfelelő tájékoztatása a befogadás segítése érdekében
- individuális módszerek, technikák alkalmazása.

Tehetséges gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában, magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Óvodai munkánk során a kiválóan kreatív gyermekek (tehetség ígéreték) a saját csoportjukban élik óvodás életüket. Elsősorban játszanak, azzal foglalkoznak amivel szeretnek. Kötelességünk, hogy segítsük őket a továbbfejlődésben, építsünk erősségeikre és olyan légkört alakítsunk ki a gyermekek körül, amely őket elfogadja, személyiségük fejlődését segíti. A vegyes és tiszta életkorú csoportjainkban a mindennapi tanulós, cselekvéses helyzetekbe építi be az óvónő a kreativitást fejlesztő feladatokat, többletismereteket. Ezek a tanulós

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

helyzetek nyitottak, bármikor elérhetőek, de a kilépés lehetősége is biztosított a gyermekek számára. Az óvodapedagógusnak az a szerepe, hogy észrevegye, támogassa és komplex ismeretekhez juttassa a gyermekeket. Többféle lehetőség kínálkozik a vegyes életkorú csoportokban a tehetségfejlesztésre. Itt a dústítás mellett spontán módon a gyorsítás módszere is megjelenik az életkori sajátosságok miatt, hiszen a kicsi gyermekek, ha akarnak, részt vehetnek a nagyoknak szánt foglalkozásokon. Ez gyorsabb fejlődést biztosít számukra, ugyanakkor saját koruknak megfelelő készségeik zavartalanul fejlődhetnek.

Óvodánkban a tehetséges gyermekek gondozása rásegítő programmal is történik. Ennek keretében az átlag feletti képességekkel és ehhez tartozó feladat elkötelezettséggel rendelkező tehetség ígéreteknek olyan játékos foglalkozásokat tartunk, amely kielégíti tág érdeklődési körüket, illetve tovább bővíti azt.

Feladataink:

- a kreatív gyermek felismerése
- kreativitásuk ösztönzése, motiválása
- megismerési, elfogadási, alkotási, biztonsági szükségleteik kielégítése
- önmagára találás segítése, hogy megbirkózzon a feladatok sokszínűségével
- elkallódás elhárítása
- harmonikus fejlesztés
- segítségadás a különböző helyzetekben
- az általános kreatív nevelés eszközeivel fejlődésük segítése.

Az óvodás gyermekek egészséges személyiségfejlődése akkor valósul meg, ha olyan szabad és érzelmi biztonságot adó, támogató, gondolkodó környezetet teremtünk, melyben harmonikus, erős személyiséggé fejlődnek. Ehhez nélkülözhetetlen a gyermekek és az óvónők között kialakuló érzelmi biztonság, kötődés, mert csak ennek hatására bontakoznak ki a különleges tehetségre utaló speciális képességeik, készségeik, kreativitásuk.

12 Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

12.1 Általános jellemzők

Óvodánkba a gyermekek általában rendezett családi környezetből jönnek, ápoltak,

tiszták, gondozottak. A szülők iskolázottsága eltérő. A munkanélküliség a családok kisebb százalékát érinti.

A családban megjelenő életvezetési problémák nagymértékben befolyásolják a gyermekek egészséges fejlődését. E negatív hatások leggyakrabban a gyermekek viselkedésének, kapcsolatrendszerének és teljesítményének zavarában jelentkeznek az óvodában. Ezért kívánatos, hogy a pedagógusok ismerjék a családok helyzetét. A gyermekvédelmi munka pedagógiai céljainak, feladatainak kidolgozása, a helyi szociokulturális háttér figyelembe vételével készült.

Gyermekvédelmi programunk célja, feladata:

- prevenció, segítségnyújtás
- évenként feltárjuk azokat a körülményeket, amelyek óvodásaink helyzetét hátrányosan érintik, illetve veszélyeztetik,
- az egyéni sorsokkal való törődés, segítségnyújtás,
- hátrányok enyhítése, kompenzálása óvodai keretek között,
- egyéni bánásmód, tapintatos, személyes kapcsolattartás.

Gyermekvédelmi felelős feladata:

- gyermekvédelmi esetek feltérképezése
- adatszolgáltatás
- környezettanulmány készítése
- kapcsolattartás a térségben működő gyermekjóléti szolgálattal, és annak munkájában való tevékeny részvétel.

A gyermek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontjaink:

- nevelési hiányosságok
- erkölcstelen családi környezet
- italozó családtagok
- egészségügyi veszélyeztetettség (éheztetés, bántalmazás, stb.)
- rossz lakásviszonyok
- anyagi nehézségek
- rendezetlen családi kapcsolatok, viszonyok.

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

Nevelőtestület feladatai a gyermekvédelmi tevékenységben:

- a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódva a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése,
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülésének, maradásának elősegítése,
- az új óvodások befogadásának és beilleszkedésének segítése,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése,
- a szülőkkel való kapcsolatfelvételre, együttműködésre törekvés,
- a rendszeres óvodalátogatás figyelemmel kísérése
- anyagi okok miatt hátrányos vagy veszélyeztetett gyermekek esetében tájékoztatás a rendszeres vagy rendkívüli támogatás megállapításának kezdeményezésének lehetőségéről,
- kapcsolattartás a segítő szervezetekkel, intézményekkel,
- kapcsolattartás a védőnővel, az óvoda orvosával,
- továbbképzéseken való részvétel,
- indokolt esetben hatósági eljárás kezdeményezése,
- veszélyeztetett gyermekekről nyilvántartás vezetése.

A köznevelés, valamint a gyermek - és ifjúságvédelem rendszere szoros kapcsolatban áll egymással. A két rendszer kapcsolódása, a feladatok, a szolgáltatások összehangolásának a szükségszerűsége megjelenik azokban a törvényekben, amelyek meghatározzák a köznevelés illetve a gyermekvédelmi rendszer működését.

13 Nevelőmunkánk ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

13.1 Alapelveink

- Objektivitás
- Tudatosság
- Folyamatosság
- PDCA logika követése
- Egyértelműség

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

- Egységes értékelési és követelményrendszer
- Pontosság
- Etikusság

13.2 A csoportban folyó pedagógiai munka tervezési, értékelési dokumentumai

13.2.1 Csoportnapló

A csoportnapló (minta 3. sz. függelék) tartalmi egységei:

- statisztikai adatok,
- hetirend, napirend
- szociometriai mérés, eredmények,
- képességvizsgálat eredménye, elemzése
- éves nevelési terv
- tanulási tevékenység tervezése
 - ▲ éves terv
 - ▲ tematikus tervek
 - ▲ tevékenység tervezetek (alkalomszerűen)
- események, programok tervezése, értékelése – óvodai, csoport
- a szülőkkal való kapcsolattartás tervezése, értékelése

13.2.2 Egyéni fejlődési napló

Az egyéni fejlődési naplóban (minta 4. sz. függelék) rögzítjük megfigyeléseinket, fejlesztési terveinket a gyermek óvodába lépésétől, iskolába kerüléséig.

Egyéni fejlődési napló tartalma:

- Kérdőív az első ismerkedő fogadóórához
- Beilleszkedés tapasztalata
- A gyermekek képességeinek megfigyelése, fejlesztése:
 - ▲ általános jellemzők
 - ▲ a gyermek mozgásfejlettsége
 - ▲ a gyermek értelmi fejlettsége
 - ▲ a gyermek szociális fejlettsége

"Mesével az egészséges gyermeklélekért."

- ▲ a gyermek nyelvi kifejező képességének fejlettsége
- Képességvizsgálatok
- Szakvélemények (esetenként)

13.3 Gyermek mérés, értékelése

Területe, irányultsága:

- óvodai bemeneti mérés:
 - ▲ Anamnézis felvétele: óvodába lépés előtt fogadóóra/családlátogatás keretében kérdőív alapján (egyéni fejlődési napló).
 - ▲ A gyermekek óvodába érkezését követően az óvodapedagógusok a beilleszkedés tapasztalatait, valamint a fejlettségi mutatókat az egyéni fejlődési naplóban rögzítik, amely az óvodapedagógusok megfigyelésén alapul.

- folyamatos megfigyelések

A nevelési év során a gyermekek fejlődéséről az óvodapedagógusok az egyéni fejlődési naplóban két alkalommal bejegyzést készítenek. Ennek célja a fejlődés illetve stagnálás, visszaesés észrevétele.

- csoport szociális fejlettsége

Szociometriai vizsgálatot évente két alkalommal végzünk, mely segít feltárni a társkapcsolatok alakulását (kölsönös kapcsolat, peremhelyzet, sztárhelyzet). A szociometriai mérések eredményeit folyamatos megfigyeléseink egészítik ki. Tapasztalatainkat, eredményeinket a nevelési tervben rögzítjük.

- képesség mérések (egyéni fejlődési napló)

Az 5 éves és a tanköteles korú gyermekek körében elvégzett képesség vizsgálatok lehetőséget nyújtanak arra, hogy diagnosztikusan is alátámaszthassuk megfigyeléseinket a gyermekek fejlődéséről. A vizsgálatot nevelőtestületünk által összeállított mérőlapokkal végezzük.

A feladatok összeállításánál meghatározó dokumentumok voltak:

- ▲ Képességmérés óvodában I. II. Írták és szerkesztették: Kelemen Lajos és a

"Mesével az egészséges gyermekéleléért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

DE-Hajdúböszörményi Wargha István PFK Gyakorló Óvodájának dolgozói

- ▲ Kissné Takács Erika – Rákóczi Zoltánné: Az óvodáskorú gyermek megismerésének, fejlesztésének rendszere és eszköztára

Képesség vizsgálatunk kiterjed az alábbi területekre:

- ▲ kommunikációs képességek (beszédértés, kifejező képesség)
- ▲ testi érettség, motoros képességek (finommotorika)
- ▲ értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodási műveletek, számlálási készség)
- ▲ érzelmi, akaratú képességek.

- kimeneti vizsgálat, iskolaérettségi vizsgálat

Az iskolaérettséget a képességvizsgálat eredményei és megfigyeléseink tapasztalataink alapján állapítjuk meg.

13.4 Visszacsatolás az eredményekről

Folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket a gyermekek fejlettségéről:

- délutáni beszélgetések
- fogadóórák keretében.

"Mesével az egészséges gyermekélekért."

ÚJKERTI MANÓFALVA ÓVODA
4032 Debrecen, Károlyi M. u. 2
Tel: 52/ 415 958 email:ovoda.karolyi@gmail.com
OM: 201903

14 FÜGGELÉK

14.1 Kötelező eszközjegyzék

14.2 Partnerek listája

14.3 Csoportnapló minta

14.4 Egyéni fejlődési napló minta